

WOJEWÓDZTWO KUJAWSKO-POMORSKIE

DOBRA ZMIANA W SAMORZĄDZIE

DOTRZYMUJEMY SŁOWA

Szanowni Państwo!

Już trzeci rok rząd Prawa i Sprawiedliwości, obozu Zjednoczonej Prawicy zmienia Polskę na lepsze. Konsekwentnie naprawiamy nasze państwo, by mogło ono jak najlepiej służyć nam wszystkim. Naszym celem, celem polityki dobrej zmiany jest budowa Polski dostatniej, godnej, sprawiedliwej, uczciwej i bezpiecznej. Jednym słowem Polski takiej, której mieszkańcy będą mogli cieszyć się pod każdym względem takim samym poziomem życia, jaki jest udziałem obywateli najzamożniejszych państw europejskich. Systematycznie, krok po kroku zmierzamy ku temu celowi, przybliżając się tym samym do spełnienia wielkiego marzenia pokoleń Polaków o życiu na miarę naszych aspiracji.

Teraz nadszedł czas, by dobra zmiana zeszła na poziom samorządowy: do gmin, powiatów, dużych miast i województw i uczyniła nasze małe ojczyzny – wsie, miasteczka i największe aglomeracje – miejscami o wiele bardziej nadającymi się do życia.

Skończymy ze złymi praktykami i ukróćmy nadużycia. Położymy kres dzikiej, karmiącej się krzywdą zwykłych ludzi, reprivatyzacji. Nie dopuścimy do wyprzedaży ważnych składników majątku naszych samorządów. Te dobra w postaci firm zajmujących się na przykład dostarczaniem wody, ciepła czy odprowadzaniem odpadów i ścieków powinny służyć ogółowi mieszkańców i być jednym z narzędzi kształtowania polityki władz lokalnych, a nie zyskom prywatnych właścicieli.

Tak jak w 2015 roku do wyborów prezydenckich i parlamentarnych Prawo i Sprawiedliwość przystąpiło z programem oczekiwanych przez

Polaków zmian, tak dziś nasza partia, obóz Zjednoczonej Prawicy, staje do wyborów samorządowych dobrze przygotowana merytorycznie. Mamy naprawdę dobry, przemyślany program dla Polski lokalnej. A ściślej – mamy programy, bo nasze propozycje zawierają nie tylko zobowiązania o charakterze ogólnopolskim, ale – i to przede wszystkim – plany tego, co zamierzamy zrobić, jeśli Państwo obdarzycie nas zaufaniem, w poszczególnych województwach, miastach, powiatach i gminach, aby ich mieszkańcom, aby nam wszystkim żyło się po prostu lepiej.

Program, który Państwu przedstawiamy jest efektem naszej wytężonej pracy na wszystkich szczeblach samorządu terytorialnego. Tak jak trzy lata temu jeździliśmy po Polsce i słuchaliśmy tego, co Polki i Polacy mają nam do powiedzenia. Odbiliśmy prawie tysiąc spotkań. Wiemy zatem, czego oczekują mieszkańcy naszego kraju i obiecujemy, że będziemy zmieniać nasze małe ojczyzny zgodnie z tymi oczekiwaniami.

Jestem głęboko przekonany, że tak jak realizacja naszego programu z 2015 roku zasadniczo odmieniła w wielu dziedzinach życie Polek i Polaków, tak urzeczywistnienie naszych propozycji dla Polski lokalnej zaowocuje dynamicznym rozwojem naszych małych ojczyzn oraz zasadniczym podniesieniem poziomu życia wspólnot lokalnych.

Nasze trzyletnie rządy świadczą o tym, że jesteśmy partią wiarygodną, która dochowuje zobowiązań wyborczych. Spełniliśmy już wiele obietnic złożonych Polakom, inne – systematycznie wprowadzamy w życie.

Dotrzymujemy słowa w rządzie, dotrzymamy i w samorządzie! I to jest dodatkowy powód, dla którego warto zagłosować na kandydatów z list Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość do władz lokalnych wszystkich szczebli.

Jarosław Kaczyński

ROZWÓJ GOSPODARCZY KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Silna i nieskrępowana biurokratycznymi barierami przedsiębiorczość jest motorem napędowym rozwoju państwa oraz fundamentem do budowania zamożnej i niezależnej finansowo klasy średniej. Wzrost gospodarczy to fundament rozwoju całego kraju. Tylko silna, zrównoważona gospodarka może zapewnić bezpieczeństwo ekonomiczne Polaków i długofalową poprawę jakości życia. Wzmocnienie małych i średnich przedsiębiorstw, poprawa warunków prowadzenia biznesu oraz przyciągnięcie nowych inwestorów są kluczem do rozwoju każdej gminy i powiatu, miast i wsi.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA PRZEDSIĘBIORCÓW I GOSPODARKI

Dzięki konsekwentnie realizowanej przez rząd Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju stopa bezrobocia jest najniższa od 26 lat i wynosiła w czerwcu 2018 r. 5,9%. Stopa bezrobocia spada w całym kraju. Dzięki działaniom rządu bezrobocie w województwie kujawsko-pomorskim spadło w ciągu ostatnich lat o ponad 5% z poziomu 13,3% (na koniec 2015 roku) do 8,2%. Liczba bezrobotnych spadła o 14 tysięcy osób (z 85,7 tys. do 71,1 tys.). Rząd podniósł wynagrodzenia osób najmniej zarabiających. Od 1 stycznia 2018 r. minimalna stawka godzinowa wynosi 13,70 zł brutto, a minimalne wynagrodzenie 2 100 zł brutto. Wzrosła również kwota wolna od podatku do 8 tys. zł z 6,6 tys. zł w 2017 r. (jeszcze w 2015 roku było to 3 089 zł). Korzyść z podwyższenia kwoty wolnej odczuwają szczególnie osoby uzyskujące niewielkie dochody, np. z umów zlecenia czy emerytur i rent.

Produkcja przemysłowa rośnie w Polsce dwukrotnie szybciej niż w Unii Europejskiej. Dane Eurostatu za czerwiec 2018 roku pokazują, że w Polsce wzrost wynosi 6,7% podczas gdy UE zatrzymała się na poziomie 2,6%. Jeszcze lepsza sytuacja jest w przypadku produkcji budowlanej, gdzie wskaźniki wzrostu osiągnęły w sierpniu 23,2% w Polsce i 3,1% średnio w UE. Polska branża meblarska staje się jedną z największych w Europie. Rozwijają się także klastry. Polacy mogą wreszcie poczuć, że podatki które płacą, są im zwracane w postaci widocznego rozwoju ich kraju.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przemyśle doszło w październiku aż do 81,4%. Jest to najlepszy wynik od dziesięciu lat.

Od dwóch lat rząd Prawa i Sprawiedliwości konsekwentnie realizuje Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, której głównymi elementami są reindustrializacja, pomnażanie kapitału dla rozwoju, a także tworzenie warunków do powstawania wysokopłatnych miejsc pracy. Do wspierania realizacji tych celów powstał m.in. Polski Fundusz Rozwoju, jako grupa instytucji finansowych i doradczych dla przedsiębiorców i samorządów.

Nieoceniona jest również rola PFR, jako instytucji stymulującej inwestycje i finansującej projekty kluczowe dla polskiej gospodarki.

W lutym 2018 r. rząd przyjął przełomowy projekt, który zmieni zasady funkcjonowania Specjalnych stref Ekonomicznych w Polsce. Dzięki temu, cała Polska stanie się atrakcyjną strefą inwestycyjną, co pozwoli na zwiększenie atrakcyjności biznesowej wielu regionów. Zwolnienia podatkowe uzależnione będą nie tylko od lokalizacji inwestycji, ale od jej charakteru i jakości tworzonych miejsc.

Silna i nieskrępowana biurokratycznymi barierami przedsiębiorczość jest motorem napędowym rozwoju państwa oraz fundamentem do budowania zamożnej i niezależnej finansowo klasy średniej. Dlatego rząd PiS w ramach swojego sztanदारowego projektu - Konstytucji Biznesu, wprowadził realne ułatwienia prowadzenia działalności gospodarczej,

m.in.: możliwość prowadzenia drobnej działalności bez obowiązku rejestracji, zwolnienie nowych firm z obowiązku opłacania składek ZUS przez pierwsze 6 miesięcy tzw. „ulga na start”, stopniowa likwidacja numeru REGON, powołanie Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, publikacja objaśnień prawnych dla skomplikowanych przepisów, możliwość bezterminowego zawieszenia firmy, uporządkowanie katalogu działalności reglamentowanych (wymagających koncesji, zezwoleń) i zmniejszenie obowiązków dla przedsiębiorców, możliwość załatwiania prostych spraw urzędowych przez telefon lub e-mail.

Zmiany najbardziej uciążliwych przepisów utrudniających prowadzenie biznesu rozpoczęły się w 2016 r. Do jesieni 2017 roku ponad 100 zmian weszło już w życie, m.in. rozszerzono ochronę wynikającą z dominującej praktyki interpretacyjnej w zakresie indywidualnych interpretacji prawa na ogół przedsiębiorców (także tych, którzy nie wystąpili o wydanie interpretacji indywidualnej). Podniesiono z 1,2 mln euro do 2 mln euro próg przychodów netto, po którym firma musi prowadzić pełną księgowość. Roczne oszczędności dla jednego przedsiębiorcy to nawet kilkanaście tysięcy złotych.

W kwietniu 2017 r. wprowadzono ułatwienia dla branży budowlanej. Do obsługi wielu maszyn budowlanych nie potrzeba już państwowego egzaminu. To 600 tys. godzin oszczędności dla pracowników tej branży. W czerwcu 2017 r. wszedł w życie tzw. pakiet wierzycielski, który ułatwia odzyskiwanie długów i będzie przeciwdziałał powstawaniu zatorów płatniczych. W tym samym czasie weszła w życie nowelizacja Kodeksu postępowania administracyjnego. Dzięki niej urzędnicy nie mogą grać naszymi sprawami w ping ponga. Załatwią je szybciej i po partnersku, np. z pomocą mediatora.

W sierpniu 2017 roku weszły w życie ułatwienia dotyczące amortyzacji maszyn i urządzeń. Dzięki nim przedsiębiorcy mogą dokonywać jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w wysokości do 100 tys. zł rocznie.

Od 2018 roku obowiązują ułatwienia z tzw. drugiej ustawy o innowacyjności. Dzięki nim, przedsiębiorcy będą mogli odliczać od podstawy opodatkowania 100% wydatków przeznaczonych na badania i rozwój.

Ponadto rząd planuje zmianę zasad dotyczących terminów przechowywania dokumentacji pracowniczej. Będzie taniej i prościej. Zamiast 50, 10 lat przechowywania, zamiast stosu papierów – forma elektroniczna, a także wprowadzenie nowych przepisów ułatwiających zmianę pokoleniową w firmach rodzinnych czy wprowadzenie nowego rodzaju podmiotu - prostej spółki akcyjnej, która będzie idealnym rozwiązaniem dla młodych, innowacyjnych firm.

Jako jeden z projektów strategicznych SOR został opracowany „Pakiet działań dla średnich miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze”. W woj. kujawsko-pomorskim Pakietem dla miast średnich **objętych jest 8 miast, w tym 6 tracących funkcje społeczno-gospodarcze:** Grudziądz, Włocławek, Chełmno, Nakło nad Notecią, Rypin, Inowrocław.

W ramach inicjatywy Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR) do spotkań przedinwestycyjnych z województwa kujawsko-pomorskiego projekty zgłosiło 6 miast średnich: Grudziądz, Rypin, Świecie, Nakło nad Notecią, Brodnica i Inowrocław.

Unijny budżet w krajowych programach sięga 45,6 mld euro, tj. blisko 200 mld zł. Dotychczas rozdysponowaliśmy ok. 62% tych środków, tj. kwotę ok. 125 mld zł. Szacuje się, że do woj. kujawsko-pomorskiego trafiło 5,3 mld zł. W przeliczeniu na jednego mieszkańca jest to kwota ponad 2 510 zł.

Ponadto MliR z budżetu państwa zasili inwestycje współfinansowane ze środków unijnych programu regionalnego kwotą **248,8 mln zł** (dotychczas region wykorzystał 46,6 mln zł, tj. 18,7% środków zabezpieczonych przez stronę rządową).

Kontrakt Terytorialny to zobowiązanie strony rządowej i samorządowej do realizacji przedsięwzięć, służących wzmocnieniu potencjału regionu oraz całego kraju. W porozumieniu tym, podpisanym przez marszałka

województwa i ministra ds. rozwoju regionalnego, uzgodniono listę prozwojowych inwestycji w każdym województwie. Są to inwestycje m.in. w rozwój transportu, energetyki, ochrony zdrowia, kultury, środowiska oraz działania rewitalizacyjne.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Rozwój województwa kujawsko-pomorskiego, podobnie jak i innych regionów w Polsce, w najbliższym okresie nadal będzie zdeterminowany przez procesy związane z funkcjonowaniem Polski w Unii Europejskiej.

Negatywnym zjawiskiem obserwowanym w strukturze demograficznej województwa kujawsko-pomorskiego jest znaczny, ciągły odpływ jego stałych mieszkańców. Ujemne saldo migracji trwa przez wszystkie ostatnie lata. Jest ono potęgowane przez odpływ młodzieży do innych, najczęściej ościennych ośrodków akademickich, ze względu na znacznie lepszą proponowaną tam ofertę edukacji akademickiej.

W ramach migracji międzywojewódzkich, najczęstszym kierunkiem odpływu ludności były województwa: pomorskie, wielkopolskie i mazowieckie. Emigranci z województwa kujawsko-pomorskiego stanowili 3,8% ogółu emigrantów, którzy na stałe opuścili Polskę. Dodatkowo, **ujemny przyrost naturalny** – sytuacja 2 razy gorsza niż w Polsce ogółem.

Problem depopulacji dotknie województwo nieco bardziej niż ogólnie w kraju.

Szacuje się, że w 2050 r. w stosunku do 2016 r., liczba mieszkańców spadnie o 14% wobec 12% spadku liczby ludności Polski.

Przedstawione powyżej niepokojące zjawiska demograficzne mają bezpośredni, negatywny wpływ na ogólną sytuację społeczno-gospodarczą województwa.

Systematyczne zmniejszanie się potencjału ludnościowego najwięk-

szych miast województwa przyczynia się niewątpliwie do osłabienia ich roli jako centrów przemysłowo-handlowych.

Nieefektywne działania koalicji samorządowej PO-PSL w latach 2010-2017 i rządowej (2007-2015) doprowadziły do wprowadzenia regionu w tzw. pułapki rozwojowe. Ich przejawem jest niski rozwój przedsiębiorczości. Kujawsko-pomorskie w badaniu aktywnych małych i średnich przedsiębiorstw na 1 tys. mieszkańców wyprzedza jedynie województwa Polski wschodniej oraz małe pod względem powierzchni i ludności województwo opolskie.

W województwie kujawsko-pomorskim w 2016 r. na 1 tys. mieszkańców przypadało 45 firm, co dało regionowi 10. miejsce w kraju. W kategorii nowo powstałych firm na 1000 mieszkańców region zajmuje 8. miejsce wśród wszystkich województw. Utrzymuje się jednak dodatni bilans firm nowo powstałych wobec wyrejestrowanych. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw w regionie wyniosły w 2016 r. 5,32 mld zł, co daje 10. miejsce w kraju. W przeliczeniu na mieszkańca, wydatki inwestycyjne przedsiębiorstw wynoszą 3,1 tys. zł, co stanowi 69% średniej krajowej i plasuje województwo na 11. pozycji. Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2016 r. wyniosły 819 mln zł, (9. miejsce w kraju), a w sektorze usług – 139 mln zł (9. miejsce). Wydajność pracy jest poniżej średniej krajowej (90%), a w stosunku do najlepszego woj. mazowieckiego niższa o 41% (wartość dodana brutto na pracującego).

Przyczyną tego stanu jest naj słabsza infrastruktura gospodarcza w kraju, emigracja poza region osób najaktywniejszych oraz mała ilość championów gospodarczych, wokół których kooperują małe i średnie przedsiębiorstwa. Dodać należy także nieskuteczne działania w regionalnej polityce gospodarczej, w tym brak odpowiedniej i skutecznej wizji rozwoju regionu kujawsko-pomorskiego. W konsekwencji zaniechania w infrastrukturze, nieskuteczne wydatkowanie środków unijnych, brak kluczowych inwestycji doprowadziło do zniewolenia energii przedsiębiorczości regionu.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW I GOSPODARKI

Działanie na rzecz aktywacji gospodarczej, turystycznej i rekreacyjnej rzeki Wisły i jej dorzecza.

Rzeka Wisła jest osią przechodzącą, - łączącą całe nasze województwo w region. Jest to element, wokół którego można wzmacniać, a na niektórych obszarach zacząć budować, silniejszą tożsamość regionalną. Jest to istotny element społeczno-socjologiczny przygotowanej propozycji programowej dotyczącej aktywacji gospodarczej Wisły i jej dorzecza.

Wisła oraz jej dopływy są, jak do tej pory, praktycznie niewykorzystanymi gospodarczo elementami środowiska naturalnego w naszym regionie.

1. Pierwszym elementem ich wykorzystania byłoby udrożnienie komunikacyjne maksymalnie dużych odcinków rzek i kanałów, tak ażeby można było je wykorzystać do transportu towarowego. To zadanie oczywiście wymagałoby ścisłej współpracy samorządu wojewódzkiego z administracją państwową. Przykłady z niektórych państw, takich jak Niemcy i Holandia, pokazują, że tego typu transport jest bardzo ekonomiczny i powoduje istotne zmniejszenie natężenia ruchu drogowego i związaną z tym istotną redukcję emisji spalin. Ponadto, dzięki budowie potrzebnej dla takiego ruchu infrastruktury brzegowej stymuluje się rozwój gospodarczy. Rozwój ten dotyczy często tych regionów, które ze względu na swoje położenie poza obszarami większych metropolii, przeżywają obecnie stagnację demograficzno-gospodarczą.
2. Drugim elementem wykorzystania cieków wodnych naszego regionu jest rozbudowa infrastruktury turystycznej. Oczywiście musiałoby to pójść w parze z akcją promocyjno-informacyjną. Nasze rzeki są bardzo ciekawymi ze względu turystyczno-krajobrazowego elementami potencjalnych tras turystycznych czy to dla łodzi motorowo – żaglo-

wych, czy też dla ruchu mniejszych jednostek typu kajak. Działania samorządu wojewódzkiego w tym kierunku, mogłyby w istotny sposób wzmocnić rozwój gospodarczo - demograficzny terenów leżących w bezpośredniej bliskości istotniejszych naturalnych cieków wodnych oraz łączących je kanałów. Dzięki ewentualnie podjętym działaniom samorządu wojewódzkiego we współdziałaniu z samorządami szczebla gminnego i powiatowego, można by znacząco rozbudować infrastrukturę noclegową (np. pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne, mariny z miejscami noclegowymi, itp.) oraz infrastrukturę logistyczno-techniczną (rzeczne stacje benzynowe, zbiorniki asenizacyjne itp.). Napływ turystów z innych regionów Polski oraz innych krajów mógłby się przyczynić do budowy zupełnie nowej, ważnej gałęzi gospodarki w naszym regionie.

3. Trzecim elementem realizacji programu wykorzystania cieków wodnych regionu kujawsko – pomorskiego byłoby stworzenie bazy rekreacyjnej dla mieszkańców naszego województwa, ale też wykorzystanie w poprzednio opisanej formule ożywienia ruchu turystycznego naszego regionu. W ramach tego modułu samorząd województwa podjąłby działania we współpracy z samorządami szczebla gminnego i powiatowego, mające na celu rozbudowę bazy turystyczno-rekreacyjnej typu plaże, kąpieliska (chodzi o specjalne modele kąpielisk przeznaczonych na wody rzek), bazy i stanowiska dla wędkarzy, pola namiotowe itp. Tutaj dodatkowym polem działań samorządu wojewódzkiego powinno być aktywne włączenie się w politykę zarybiania oraz zwalczania kłusownictwa. Obszarem aktywności dla samorządu wojewódzkiego w ramach tego modułu mogłoby być również aktywniejsze włączenie się w akcje odbudowy populacji wyniszczonych lub zagrożonych wyginięciem gatunków fauny wodnej np. Jesiotr bałtycki czy pstrąg potokowy. Przy wsparciu samorządów pozostałych szczebli można by też podjąć próbę odtworzenia połączeń turystyczno-pa-

sażerskich na trasie Włocławek, Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz. Byłaby to ciekawa alternatywa dla publicznej komunikacji samochodowo – kolejowej. Należy podkreślić, że jeszcze w okresie międzywojennym, Wisła była szeroko wykorzystywana jako arteria w komercyjnym transporcie pasażerskim. Tutaj, w zależności od zastosowanych jednostek (chodzi głównie o możliwość rozwijania większej bądź mniejszej prędkości), mógłby być to przewóz bardziej nastawiony na turystykę lub na codzienną komunikację międzymiastową.

Województwo kujawsko-pomorskie odegra szczególną rolę we wdrażaniu rządowego Programu Luxtorpeda 2.0 ze względu na dynamiczny rozwój przemysłu szynowego w regionie. Program zakłada nie tylko stworzenie warunków dla rozwoju i ekspansji eksportowej przemysłu szynowego, ale także wzrost innowacyjności i konkurencyjności tego sektora. Dodatkową korzyścią będzie podniesienie efektywności transportu pasażerów i towarów, co w rezultacie da możliwość konkurencyjności z transportem samochodowym.

Dzięki Programowi powstaną nowe, wysokopłatne miejsca pracy w sektorze przemysłu szynowego i przemysłu z nim współpracującego, a te już istniejące zostaną utrzymane. Co więcej, realizacja Programu będzie wiązała się z wymianą taborów na nowsze, mogące osiągać dużo większe prędkości, co na pewno wpłynie pozytywnie na komfort podróży pasażerów.

Ważne jest, by władze samorządowe podążyły za polityką rządu skierowaną na wsparcie przedsiębiorców. Będziemy zatem wspierać firmy chcące skorzystać z ulg oferowanych w nowej formule SSE. Ponadto, będziemy pomagać lokalnym przedsiębiorstwom w rozwoju w oparciu o finansowanie i inne instrumenty wsparcia oferowane przez podmioty z grupy PFR. Jesteśmy przekonani, że skuteczne zastosowanie partnerstwa publiczno-prywatnego przyczyni się do zwiększenia inwestycji. Bę-

dziemy także dążyli do poprawy kondycji spółek wojewódzkich oraz do utworzenie skutecznego Centrum Obsługi Inwestora.

- Budowa hal przemysłowych pod wynajem dla innowacyjnych przedsiębiorstw, start-upów produkcyjnych nieposiadających zdolności, aby uruchomić proces produkcji. Preferencyjne stawki najmu dla innowacyjnych spółek chcących uruchomić produkcję na większą skalę a nieposiadających zdolności produkcyjnych. Na terenie hal mogłyby funkcjonować centra usług wspólnych i doradztwa dla spółek innowacyjnych (m.in. w zakresie dostępnego finansowania, możliwości wsparcia ekspansji). Inwestycja mogłaby powstać w formule spółki celowej tworzonej przez samorząd, do której wnoszony byłby grunt i nieruchomości (hala).; kredyty inwestycyjne, PPP.
- Regionalne centra R&D wraz z ośrodkami doskonalenia zawodowego. Regionalne centra R&D dedykowane wybranym przemysłom (zgodnym z inteligentnymi specjalizacjami regionu) powstawałaby w formule PPP. Mogłyby z nich korzystać mniejsze spółki, niemające wystarczających środków na stworzenie własnego centrum. Dodatkowo, możliwe byłoby tworzenie innowacyjnych rozwiązań dla członków klastrów. Rozwiązania te mogłyby być udostępniane członkom klastra na zasadzie licencji. Kadra centrum R&D mogłaby także prowadzić szkolenia doskonalenia zawodowego dla pracowników wybranych sektorów.

KUJAWSKO-POMORSKIE ROLNICTWO I ROZWÓJ WSI

Rolnictwo to jeden z najważniejszych kierunków rozwoju gospodarczego Polski. Postawienie na rozwój obszarów wiejskich oznacza szersze wykorzystanie zasobów polskiego rolnictwa i polskiej wsi. Program rolny nie dotyczy jednak samego rolnictwa, ale ma na celu, przede wszystkim, przywrócenie rangi i znaczenia obszarów wiejskich, które zaczęły być marginalizowane. Chcemy rozwijać wieś w zakresie infrastruktury technicznej i drogowej, odtworzyć usługi publiczne - komunikację publiczną, przedszkola, szkoły, placówki służby zdrowia.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA ROLNIKÓW I WSI

Rząd wspiera dalszy rozwój polskiego rolnictwa oraz eksport i sprzedaż do UE produktów rolno-spożywczych. W 2017 r. wartość eksportu produktów rolno-spożywczych osiągnęła rekordowy poziom ponad 27 mld euro, wzrastając w porównaniu do 2016 roku o 12,3%. W ramach „Wspólnej polityki rolnej po 2020 roku – polskie priorytety” rząd kontynuuje dążenia do wyrównania dopłat bezpośrednich dla polskich rolników do poziomu porównywalnego z tymi, jakie otrzymują rolnicy w Niemczech czy Francji.

Rząd wstrzymał na 5 lat sprzedaż państwowej ziemi dając rolnikom możliwość dzierżawy na korzystnych warunkach zgodnie z przeznaczeniem. Podjął też działania w celu poprawy kompetencji, umiejętności i wiedzy producentów rolnych, także w ramach powołanego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa.

Kluczowym programem przeciwdziałania stratom w rolnictwie jest program dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych – dotacje w wysokości 65% składki do 1 ha i 65% składki do 1 sztuki zwierząt gospodarskich, na które

w budżecie na 2017 rok zapewniono 918 mln złotych - kwota ta będzie corocznie wzrastała. Działania te znacząco zabezpieczają producentów rolnych przed skutkami klęsk żywiołowych.

Rząd podjął czynności zabezpieczające polskich producentów przed ASF poprzez ograniczenie napływu chorych zwierząt z zagranicy, program bioasekuracji oraz odszkodowania za straty finansowe. Kontynuuje też działania w zakresie ochrony producentów oraz zwiększenia zakresu uprawnionych do odszkodowań.

Podjęto dodatkowe inicjatywy lokalne, których beneficjentami są producenci rolni, obejmujące budowę lub modernizację dróg lokalnych, kontynuację programu budowy i modernizacji targowisk, poprawę gospodarki wodno-ściekowej oraz scalania gruntów.

Rząd zamierza kontynuować działania na rzecz rolnictwa, w tym poprzez unowocześnianie technik produkcji rolnej i zwierzęcej zwiększających rentowność działalności, rozwój terenów wiejskich i wsparcie eksportu produktów rolno-spożywczych.

Z podwyższenia świadczeń emerytalno-rentowych do wysokości 1 tys. zł skorzystało ponad 340 tys. rolników. Dodatkowo, obniżyliśmy podniesiony przez rząd PO-PSL wiek emerytalny dla rolników do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Na bazie Agencji Rynku Rolnego i Agencji Nieruchomości Rolnych powstał Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, który ma przeciwdziałać nadmiernej koncentracji nieruchomości rolnych, a także zapewniać prowadzenie działalności rolniczej przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach. Nowa instytucja ułatwia rolnikom dostęp do zakupu lub dzierżawy ziemi oraz pomaga w zdobywaniu nowych rynków. Jediną agencją płatniczą została Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Rozwiązanie to zapewnia przejrzystą strukturę obsługi rolników i ogranicza biurokrację.

W styczniu 2017 r. wprowadzona została też ustawa, która ułatwia sprzedaż żywności przez rolników, co wzmocniło ich pozycję konkurencyjną.

Z opodatkowania zwolnione zostały przychody ze sprzedaży do kwoty 20 tys. zł. Wdrażamy także zmiany przeciwdziałające nieuczciwemu wykorzystywaniu przez sieci handlowe i duże zakłady przetwórstwa, przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi. Pozwoli to wyeliminować stosowanie nieuczciwych praktyk handlowych z tańcucha dostaw surowców rolnych i żywności, i obroni rolników przed tymi praktykami.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKICH ROLNIKÓW I WSI

W województwie kujawsko-pomorskim planowane są następujące działania:

- Wsparcie i rozwój lokalnych targów i bazarów.
- Tworzenie spółek zaopatrzenia rolnictwa, które oferowałyby np. innowacyjne szklarnie pod wynajem, czy leasing maszyn rolniczych.
- Rozwój i unowocześnienie tradycyjnych gałęzi gospodarki regionalnej – przetwórstwa rolno-spożywczego, dywersyfikacji działalności rolniczej.
- Zapewnienie obszarom wiejskim odpowiedniej ilości i jakości wody poprzez retencję i racjonalne gospodarowanie jej zasobami.
- Wsparcie wzrostu intensywności produkcji i poprawy technologii w gospodarstwach towarowych, zorientowanych na rynek.
- Wsparcie na rzecz modernizacji gospodarstw, umożliwiającej wzrost wydajności pracy w sytuacji wzrastającego deficytu siły roboczej, szczególnie w gospodarstwach młodych rolników.
- Wsparcie rozwoju rolnictwa precyzyjnego jako odpowiedź na wzrost wymagań środowiskowych i wysokie koszty w rolnictwie.
- Wsparcie organizujących się gospodarczo rolników w celu zapewnienia przetwórstwa rolno-żywnościowego i sieci handlowych.
- Wsparcie integracji społeczności obszarów wiejskich, szersze upowszech-

ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT W KUJAWSKO-POMORSKIEM I POŁĄCZENIA KRAJOWE

nianie wiedzy wśród rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich o uwarunkowaniach i uciążliwości produkcji rolnej na wsi.

- Wsparcie rozwoju usług zapobiegających wykluczeniu społecznemu i podnoszących jakość życia dla seniorów.
- Zapewnienie rozwoju turystyki na obszarach wiejskich, wykorzystującej zasoby przyrodnicze i historyczno-kulturowe regionu.
- Wsparcie wytwarzania żywności jakościowej określanej jako tradycyjna, regionalna, ekologiczna, poprzez promowanie małego przetwórstwa, krótkich łańcuchów dostaw oraz rolniczego handlu detalicznego.
- Udzielenie niezbędnego wsparcia oddolnie tworzonym organizacjom pozarządowym i podmiotom ekonomii społecznej, które mogą realizować ważne działania prospołeczne z zakresu opieki społecznej lub usług na terenach marginalizowanych.

Dobrze rozwinięta sieć dróg krajowych i lokalnych oraz połączeń kolejowych jest niezbędnym warunkiem dla budowania trwałego rozwoju społeczno-gospodarczego. Sieć dróg jest niczym układ krwionośny, którym organizm musi dostarczyć tlen nawet do najdalszych części swojego ciała. Dlatego podczas rządów Prawa i Sprawiedliwości zdecydowanie przyspieszyła realizacja inwestycji drogowych i kolejowych, które mają bezpośredni wpływ na rozwój Polski.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA TRANSPORTU

Od października 2015 r. podpisano umowy na drogi o łącznej długości 763 km i wartości ok. 31 mld zł. Znowelizowany Program Budowy Dróg Krajowych zakłada do 2023 r. realizację ok. 3 900 kilometrów autostrad i dróg ekspresowych.

Do budowy nowych dróg Rząd podchodzi strategicznie. Dzięki wprowadzonym zmianom dotyczącym przetargów i umów, środki publiczne na budowę dróg są wydatkowane bardziej racjonalnie. Skończyły się czasy, gdy w Polsce budowało się jedne z najdroższych autostrad i dróg ekspresowych.

Rząd przygotował przepisy dotyczące m.in. uproszczenia oraz przyspieszenia prac na kolei, dzięki wprowadzonym zmianom poprawia się konkurencyjność transportu kolejowego. W ciągu ostatnich dwóch lat przebudowano ok. 707 km linii kolejowych, co stanowi ponad 141% planu założonego na koniec 2017 r.

Jednocześnie rząd PiS przeznaczył w 2018 roku 1,3 mld zł na infrastrukturę drogową, w tym o dodatkowe 500 mln zł więcej na drogi lokalne, niż było zaplanowane w budżecie.

W 2018 roku rząd przeznaczył ok. **79,4 mln zł** na **budowę lub przebudowę dróg gminnych i powiatowych** oraz węzłów łączących te drogi z drogami wyższego rzędu. W tej kwocie 30,5 mln zł pochodzi z Rządowego Programu na rzecz rozwoju oraz konkurencyjności regionów poprzez wsparcie lokalnej infrastruktury drogowej. Znalazły się w nim **20 inwestycji** zgłoszonych przez: Nakło nad Notecią, Grudziądz, Chodecz, Cekcyn, Pruszcz, Łubianka, Kowalewo Pomorskie, Osielsko, Chocień, Rogowo, Skępe, Śliwice, Mogilno oraz powiaty: żniński, rypiński, włocławski, wąbrzeski, brodnicki, toruński (2 inwestycje).

Realizacja tych inwestycji pozwoli na:

- Przebudowanie i wyremontowanie ok. **56 km** dróg powiatowych i gminnych.
- Wybudowanie blisko **15 km** chodników i ścieżek pieszo-rowerowych.
- Budowę **8** skrzyżowań w formie rond oraz 3 skrzyżowań z drogami wojewódzkimi.
- Stworzenie ponad **42** przejść dla pieszych o podwyższonym standardzie bezpieczeństwa.

NOWE MOSTY – Rząd przygotował wstępną analizę zapotrzebowania na budowę nowych mostów. Łączny koszt prac przygotowawczych i realizacji wynosi 2,34 mld zł. Zarekomendowano 21 lokalizacje dla nowych mostów na głównych rzekach: Wiśle, Odrze, Warcie czy Bugu. Ostateczne decyzje należą jednak do samorządów.

Rząd opracował Plan Rozwoju Elektromobilności oraz projekt Funduszu Niskoemisyjnego Transportu, który przyczyni się do poprawy jakości życia w polskich miastach poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza, obniżenie hałasu oraz poprawę komfortu pasażerów.

Dzięki inwestycjom ze środków funduszu możliwy będzie m.in. rozwój sieci punktów ładowania dla samochodów elektrycznych, co jest konieczne dla wzrostu liczby tych pojazdów w Polsce.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Województwo położone jest w centralnej części kraju na skrzyżowaniu ważnych szlaków transportowych, w tym linii należących do transeuropejskiej sieci transportowej TEN-T.

Najgorsza dostępność transportowa do stolic województwa kujawsko-pomorskiego występuje w gminach najbardziej oddalonych od Bydgoszczy i Torunia, zlokalizowanych przy granicy województwa.

Dostępność komunikacyjna do Bydgoszczy i Torunia z 4 z 19 miast powiatowych wynosi więcej niż 1h (problem dotyczy: Rypina, Brodnicy, Radziejowa Kujawskiego, Sępólna Krajeńskiego, które zamieszkuje ok. 11% mieszkańców miast powiatowych).

Biorąc pod uwagę komplementarność rozkładów sieci drogowej i kolejowej wyzwaniem w województwie jest stworzenie węzłów przesiadkowych, które umożliwiłyby podróżnym, różnymi środkami transportu, wygodne przesiadki i podróż po regionie.

Dzięki działaniom, które podejmuje rząd zostanie wykorzystany potencjał województwa wynikający z jego znakomitego położenia. Błędy z przeszłości niosą za sobą negatywne skutki - niewybudowanie dróg ekspresowych S5 i S10 spowodowało odcięcie Bydgoszczy, będącej największym ośrodkiem przemysłowym regionu, od autostrady A1. Sama autostrada nie jest dobrze skomunikowana z regionem przez zbyt małą liczbę węzłów, co ogranicza możliwości jej wykorzystania.

Źle zaplanowane inwestycje kolejowe i brak wykorzystania potencjału gospodarczego dróg śródlądowych to kolejny problem, który musi zostać rozwiązany. Rozbudowa sieci kolejowej nie może być oderwana od planów na skalę ogólnopolską, ponieważ inaczej nie przyniesie wymiernych korzyści regionowi. Nie można też zapomnieć o istocie transportu towarowego, który wcześniej był zupełnie ignorowany.

Jedynie 20 z 52 miast województwa kujawsko-pomorskiego posiada regu-

lane kolejowe połączenia pasażerskie. Wśród miast powiatowych pozbawionych kolejowej komunikacji pasażerskiej są: Chełmno, Golub-Dobrzyń, Radziejów, Rybin, Sępólno Krajeńskie, Żnin. Pozostałe ośrodki miejskie bez dostępu do kolejowej komunikacji pasażerskiej to: Barcin, Brześć Kujawski, Chodecz, Ciechocinek, Dobrzyń nad Wisłą, Górzno, Izbica Kujawska, Janowiec Wielkopolski, Kamień Krajeński, Kcynia, Koronowo, Kowal, Kruszwica, Lubień Kujawski, Lubraniec, Łabiszyn, Łasin, Mroczka, Nowe, Pakość, Piotrków Kujawski, Radzyń Chełmiński, Strzelno, Szubin, Świecie, Więcbork.

Inwestycje realizowane ze środków krajowych pozytywnie wpłyną na usprawnienie ruchu towarowego. Przebudowa linii 201 stanowi ważny korytarz transportowy, który umożliwi bezpośredni przewóz węgla i towarów z południa Polski na północ. Modernizacja pozwoli na przewóz większej ilości towarów i kruszyw oraz usprawni dojazdy do portu w Gdyni.

Przedsięwzięcie to posłuży także pasażerom i wpłynie na lepsze skomunikowanie Bydgoszczy z Trójmiastem.

Zwróćmy także uwagę na drogi żeglugi śródlądowej, które bez wątpliwości są ogromnym atutem regionu. Czy jednak był on wykorzystany przez poprzedni rząd? Niestety, tak jak w przypadku dróg lądowych i tu dopuszczono się wielu zaniedbań. Przez 8 lat koalicji PO-PSL nie stworzono żadnych warunków do funkcjonowania stoczni rzecznych, portów śródlądowych czy tzw. suchych portów przeładunkowych.

Aktualnie po Polsce jeździ 86 e-busów, a do 2023 r. będzie ich ponad 1500. Kluczem do realizacji tak ambitnego zadania jest współpraca władz samorządowych z rządem. Korzyści z osiągnięcia celu będą widoczne zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Dzięki wspólnemu wysiłkowi, uda się nie tylko zadbać o środowisko naturalne poprzez redukcję emisji spalin, ale także o rozwój obiecującej gałęzi przemysłu, którą jest produkcja e-busów. Polska ma szansę zostać na tym polu liderem w skali całej Europy.

W województwie kujawsko-pomorskim mamy obecnie dwa e-busy, a kolejne osiem jest już w planach. Pamiętajmy, że to dopiero początek, ponie-

waż zgodnie z planem NCBR, w ciągu kilku lat w regionie będzie ich jeździć 80.

Bardzo ważne są korzyści, które przyniesie kujawsko-pomorskiemu rozwój elektromobilności. Zaczynając od niższych kosztów eksploatacji e-busów od tradycyjnych autobusów spalinowych, przez niższą emisję hałasu i poprawę jakości powietrza, po możliwość uzyskania dofinansowań zarówno ze środków rządowych jak, i środków z UE.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKIEGO TRANSPORTU

Będziemy wspierać rozwój regionalnej i ponadregionalnej infrastruktury transportu kołowego i torowego. Oczekujemy, iż rząd Rzeczypospolitej, wspierając rozwój naszego regionu, będzie kontynuował już podjęte inwestycje drogowe i kolejowe oraz zrealizuje kolejne:

- Elektryfikacja odcinka Bydgoszcz – granica województwa na linii kolejowej nr 201.
- Wznowienie ruchu kolejowego do Świecia i Ciechocinka.
- Rozwój połączeń o charakterze kolei miejskiej w Bydgoszczy oraz wprowadzenie nowych rozwiązań dla Inowrocławia.
- Wspólne rozwiązania biletowe dla kolei, komunikacji miejskiej i autobusów regionalnych.
- Budowa dróg ekspresowych S5 i S10.
- Budowa mostu Zachodniego w Toruniu.
- Budowa drugiego stopnia na Wiśle w okolicach Sierzawy.
- Uruchomienie pilotażowego programu E-mobilność, który obejmie Bydgoszcz, Toruń, Inowrocław i Grudziądz oraz gminę Grudziądz.
- Budowa i modernizacja nowych linii tramwajowych w Bydgoszczy i Toruniu.
- Zakup nowych autobusów elektrycznych i hybrydowych.

Edukacja i szkolnictwo wyższe stoją aktualnie przed nowymi wyzwaniami. Po latach zapóźnień i nieudanych reform, rząd Prawa i Sprawiedliwości podjął się odpowiedzialnego zadania przemodelowania struktury edukacji i szkolnictwa wyższego tak, aby efektywnie odpowiadała na potrzeby rynku i nowe wyzwania. Dzieci i młodzież stanowią naszą przyszłość – to wielopokoleniowa sztafeta wzajemnej troski społecznej, w której dbając o wykształcenie młodych, zapewniamy im oraz sobie samym dobry rozwój kraju. **Dobre edukacja i szkolnictwo to gwarancja poprawy jakości naszego życia i rozwoju całego społeczeństwa.**

CO RZĄD ZROBIŁ DLA SZKÓŁ I UCZELNI

REFORMA EDUKACJI – Rząd przeprowadził kompleksową reformę edukacji, przywracając ośmioklasową szkołę podstawową oraz likwidując gimnazja. Przekształcenia te, w ciągu dwóch lat przyniosą 10 tys. dodatkowych etatów dla nauczycieli. Dostosowano także programy nauczania do współczesnych wyzwań cywilizacyjnych, m.in. w zakresie cyfryzacji oraz przywrócono pełny kurs lekcji historii. Ponadto, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom społecznym, zniesiono obowiązek szkolny dla 6-latków. **O 17 768**, w porównaniu do ubiegłego roku, wzrosła liczba etatów nauczycieli w publicznych i niepublicznych przedszkolach, szkołach oraz placówkach. **W tym w województwie kujawsko-pomorskim, o 364 wzrosła liczba etatów nauczycieli zatrudnionych na podstawie Karty Nauczyciela. Na Kujawy i Pomorze zostało przekazanych w 2018 r. dodatkowo 75 mln zł na podwyżki dla nauczycieli.**

WIĘCEJ PIENIĘDZY NA SZKOŁY – Zwiększono nakłady na wyposażenie

pracowni szkolnych, zakup sprzętu i modernizację pomieszczeń – samorządy otrzymały o 313 mln zł wyższą subwencję oświatową. Rządowy program „Aktywna Tablica”, w ciągu trzech lat pozwoli wyposażyć szkoły w nowoczesne urządzenia multimedialne – w latach 2014-2020 na wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia cyfrowe przeznaczone zostały środki w wysokości od 140 tys. do 200 tys. zł na szkołę. Od 2016 roku do kujawsko-pomorskich bibliotek publicznych, szkolnych i pedagogicznych na zakup nowości wydawniczych trafiło **2,1 mln zł** w ramach wsparcia z „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”.

SZKOŁY BRANŻOWE – By dopasować system edukacji do potrzeb rynku pracy utworzono szkoły branżowe, które we współpracy z pracodawcami przygotowują do rozpoczęcia kariery w konkretnych zawodach. W regionach podejmowane są działania w celu podniesienia efektywności kształcenia uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych oraz matematycznych, w tym nauczanie oparte na metodzie eksperymentu w „Modułowych pracowniach przyrodniczych”.

KONSTYTUCJA DLA NAUKI – Rząd realizuje także reformę szkolnictwa wyższego, która podniesie poziom nauczania, zwiększy współpracę między nauką a biznesem oraz poprawi model finansowania badań naukowych. Dzięki temu, możliwy będzie efektywny rozwój małych i dużych ośrodków akademickich. Planowany jest zdecydowany wzrost nakładów finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę – w 2018 roku budżet na ten cel zwiększy się o miliard złotych.

OGÓLNOPOLSKA SIĘĆ EDUKACYJNA – OSE to szybki, bezpieczny i bezpłatny Internet w każdej szkole. Inicjatywa ta wpisuje się w obchody 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r. Wdrożenie rządowego projektu OSE stanowić będzie cywilizacyjną zmianę dla polskich szkół.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

W woj. kujawsko-pomorskim funkcjonuje blisko 30 instytucji szkolnictwa wyższego, w których w roku akademickim 2016/2017 uczyło się ponad 59 tys. studentów (9 miejsce wśród wszystkich regionów pod względem liczby studentów). Największą uczelnią jest Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (24 tys. studentów – 1,8% ogólnej liczby studentów w kraju).

W województwie kujawsko-pomorskim w technologii informacyjno-komunikacyjne wyposażone zostały już 22 szkoły. Planowane jest wsparcie kolejnych 81. Ze szkoleń skorzystało do tej pory 53 nauczycieli, a kolejnych 484 będzie nimi objętych.

W województwie kujawsko-pomorskim 25 szkół utworzyło pracownie szkolne do nauczania przedmiotów przyrodniczych bądź matematyki. Szacuje się, że z dotacji skorzysta jeszcze 113 szkół. Do 2022 r. szkoły i placówki edukacyjne z regionu na powyższe działania będą mogły skorzystać z blisko 72,76 mln zł. Nie wyklucza się w kolejnych latach przeznaczenia dodatkowych środków na tego typu wsparcie.

W woj. kujawsko-pomorskim do tej pory projektem objęto 547 szkół, a kolejne 301 szkół zostanie przyłączone do szerokopasmowego Internetu w najbliższej przyszłości.

Czy edukacja powinna być traktowana jako dobro dostępne tylko dla części społeczeństwa? Rolą rządu i władz samorządowych jest stworzenie wszystkim obywatelom równych szans i dostępu do edukacji. Wykształcone społeczeństwo daje regionowi większe szanse na rozwój gospodarczy i kulturowy. Konieczna jest tu współpraca między rządem, samorządem wojewódzkim i lokalnym.

Czołowe miasta regionu najczęściej pełnią rolę regionalnych centrów usług biznesowych, administracyjnych, edukacyjnych i kulturalnych. Nie zapominamy jednak o mniejszych miastach, które także mogą pełnić rolę liderów w rozwoju regionu.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKICH SZKÓŁ

Propozycja: stypendia dla uzdolnionej młodzieży z małych miejscowości w celu wyrównania szans edukacyjnych. Aktualnie szkoła nie gwarantuje nauki na poziomie zapewniającym możliwość podjęcia studiów na prestiżowych uczelniach, np. na kierunkach medycznych czy prawniczych, przez młodzież z ubogich rodzin, których nie stać na finansowanie korepetycji. Dlatego z punktu widzenia Polski regionalnej ważne jest wdrożenie ogólnopolskiego programu umożliwiającego objęcie dodatkowym finansowaniem edukacji uzdolnionych uczniów, trwającym od szkoły podstawowej aż do ukończenia studiów, obejmującym m.in. naukę języków obcych, stypendia na podręczniki, opłaty za akademik, etc. Taki program stworzyłby młodym ludziom szansę na awans społeczny, niezależnie od sytuacji rodzinnej.

EDUKACJA DOSTOSOWANA DO POTRZEB

- Szkolnictwo zawodowe - dostosowanie do potrzeb gospodarczych regionu.
- Inicjowanie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych.
- Stworzenie ośrodków edukacji innowacyjnej.
- Wsparcie uczelni wyższych w zakresie poprawy innowacyjności.
- Podniesienie jakości edukacji, w tym w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.

Sposób realizacji - działania:

- Upowszechnianie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesie kształcenia.
- Doskonalenie nauczycieli we wszystkich sprawowanych funkcjach w szkole.
- Opracowanie i wdrożenie systemu szkoleń dla kadry kierowniczej.
- Wsparcie kształcenia ustawicznego osób dorosłych.
- Podejmowanie działań włączających pracodawców w proces kształ-

KUJAWSKO-POMORSKIE RODZINY W CENTRUM UWAGI

cenia i egzaminowania uczniów oraz w organizację i przeprowadzanie praktyk zawodowych.

- Propagowanie metod nauczania kształtujących wiele umiejętności oraz integrujących wiedzę z różnych dyscyplin jak projekt edukacyjny i praca w grupie.
- Wspieranie rozwoju uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Wzmacnianie kompetencji kluczowych uczniów.
- Stworzenie systemowych rozwiązań dotyczących wprowadzenia edukacji prawnej i mediacji w szkołach.
- Promowanie i wspieranie współpracy międzynarodowej na wszystkich etapach edukacji formalnej.
- Wspieranie udziału dzieci i młodzieży w zajęciach naukowych, poznawczych, sportowych, artystycznych i kulturalnych.
- Opracowywanie corocznych raportów o stanie oświaty w województwie kujawsko-pomorskim.
- Zapewnienie warunków rozwoju szkół wyższych, jako miejsc prowadzenia badań i przygotowywania innowacyjnych rozwiązań, wykorzystywanych następnie w gospodarce.
- Promowanie osiągnięć pracowników naukowych uczelni z województwa kujawsko-pomorskiego.
- Tworzenie odpowiednich warunków umożliwiających i zachęcających do nieustannego podnoszenia swoich umiejętności i kwalifikacji.
- Zwiększenie współpracy między szkołami wyższymi a gospodarką.
- Skorelowanie poradnictwa i doradztwa funkcjonującego w edukacji z poradnictwem zawodowym prowadzonym przez instytucje rynku pracy.
- **Propagowanie postaw proedukacyjnych.**

Rodzina to najważniejsza jednostka społeczeństwa. To właśnie najbliżsi – dzieci, rodzice, dziadkowie w sposób bezpośredni dbają o siebie nawzajem. Wsparcie dla rodzin to najlepsza forma rozwoju społeczeństwa. Nikt nie zadba o polskie dzieci lepiej niż ich najbliżsi i nikt nie zdoła efektywniej zaopiekować się seniorami niż ich bliscy. Prawo i Sprawiedliwość rozumie, że najważniejszym zadaniem jest wsparcie przez władze samorządowe roli, jaką realizują polskie rodziny.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA RODZIN

Dzięki programowi „Rodzina 500+” o 7% w stosunku do roku poprzedniego wzrosła w 2017 r. liczba urodzeń i niemal całkowicie wyeliminowano skrajne ubóstwo w rodzinach, które spadło z 12% do poniżej 3%. Pieniądze z programu trafiają do ponad 2,6 mln polskich rodzin. Program obejmuje już 4 mln dzieci. W 2018 r. rząd przeznaczy na program 24,5 mld zł.

Poprawiła się jakość życia polskich rodzin. Rodziny bardzo efektywnie wydają środki z programu „Rodzina 500+”, inwestując je przede wszystkim w edukację, wypoczynek oraz rozwój dzieci. Zaledwie 0,48 promila (1,9 tys. na 4 mln) świadczeń ma zamienioną formę wypłaty na rzeczową, ze względu na niewłaściwe wydatkowanie środków.

Dodatkowo, rząd wspiera rodziny i aktywizację zawodową kobiet poprzez tworzenie miejsc w żłobkach i przedszkolach. W 2017 r. rząd dofinansował 42 tys. miejsc opieki w ramach programu Maluch+, dzięki czemu powstało 10 tys. nowych miejsc dla dzieci. W 2018 r. samorządy otrzymają w ramach programu „Maluch+” trzykrotnie więcej pieniędzy niż rok wcześniej, dzięki czemu powstanie 24,5 tys. nowych miejsc dla maluchów.

Od 2017 roku dofinansowane jest funkcjonowanie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub wymagających szczególnej opieki.

Do edycji programu na 2018 rok Rząd wprowadził moduł dla gmin, w których nie funkcjonują instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Otrzymają one środki w kwocie zgłoszonego zapotrzebowania przy założeniu, że będzie to nie więcej niż 80%, a kwota dofinansowania na tworzenie nowych miejsc w gminie nie przekroczy 3 mln zł i nie obejmie więcej niż 20% dzieci w rocznikach 1-2.

Prawo i Sprawiedliwość stanęło też w obronie dzieci, których rodzice nie płacą alimentów. Dzięki wprowadzonym zmianom prawnym, wyraźnie zmniejszyła się liczba niepłacących rodziców, którzy trafiają do Krajowego Rejestru Długów. O ile np. w marcu 2017 roku wpisano do rejestru blisko 2,5 tys. nowych dłużników alimentacyjnych, to we wrześniu już niespełna 600. O skuteczności nowego prawa świadczy również wzrost ściągalności alimentów do Funduszu Alimentacyjnego – w porównaniu z 2015 rokiem aż o blisko 80%.

Rządowym programem „Rodzina 500+” zostało objętych ogółem w Polsce 3,684 mln dzieci do 18 lat, wychowujących się w 2,413 mln rodzin. Na wsi świadczenie wychowawcze trafia do 1,287 mln dzieci. W gminach miejskich z pomocy korzysta ponad 1,433 mln dzieci. Pozostałe 0,915 mln to dzieci z gmin miejsko-wiejskich. Od początku funkcjonowania programu do rodzin trafiło już w sumie 42,62 mld zł.

Resortowy program „Maluch+” to dofinansowanie do utworzenia oraz funkcjonowania miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 dla samorządów, oraz podmiotów prywatnych. W tegorocznej edycji programu zwiększono środki na ten cel aż trzykrotnie – do 450 mln zł. Gminy, w których nie ma żadnej tego typu instytucji, miały gwarancję dofinansowania 80% kosztów budowy żłobka lub klubu dziecięcego.

Według danych z 15 lutego 2018 r., ogółem w Polsce:

- Powstało bądź planowane jest łącznie 24498 nowych miejsc opieki dla maluchów,
- Dofinansowanie otrzymało 56020 już istniejących miejsc.
- Przekazano 385,7 mln zł wsparcia na tworzenie i funkcjonowanie miejsc opieki dla najmłodszych dzieci.

102 gminy, w których nie było żadnej instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, otrzymają dofinansowanie.

Od momentu uruchomienia przez rząd Prawa i Sprawiedliwości programu bezpłatnych leków dla seniorów 75+, osoby starsze otrzymały bezpłatnie prawie 50 mln opakowań leków. Z programu skorzystało 2,2 mln seniorów. Lista bezpłatnych leków jest sukcesywnie poszerzana, co ma znaczący wpływ na poprawę jakości życia osób chorych m.in. na nadciśnienie tętnicze, chorobę niedokrwienną serca, cukrzycę czy chorobę Parkinsona – czyli typowych chorób związanych z wiekiem. Od 1 września 2016 roku do 30 września 2017 roku aż 446 mln zł zostało w kieszeniach emerytów i rencistów dzięki rządowemu programowi Darmowe leki dla seniorów 75+.

Rządowy program „Senior+” zakłada powstawanie 214 nowych placówek dla seniorów: 76 dziennych domów i 138 klubów. Na budowę, modernizację i wyposażenie, placówki otrzymają wsparcie o łącznej kwocie ponad 35 mln zł. Placówki zapewnią osobom starszym 5 tys. 387 nowych miejsc pobytu.

Natomiast 224 już istniejące placówki „Senior+”, w tym 154 domy dzienne oraz 70 klubów, otrzymają dofinansowanie do funkcjonowania w wysokości blisko 15 mln zł.

Ponadto, w listopadzie 2017 r. ruszył program Opieka 75+, w ramach którego 13,5 tys. seniorów z gmin do 20 tys. mieszkańców skorzysta z dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych. Budżet pierwszej edycji programu wynosi 57,4 mln zł.

Ustawą dotyczącą obniżenia wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn Prawo i Sprawiedliwość przywróciło obywatelom wolność wyboru. Ustawa określa jedynie minimalny wiek emerytalny, w którym można skorzystać z prawa do emerytury. Decyzję o ewentualnym pozostaniu na rynku pracy każdy powinien podjąć sam, biorąc pod uwagę np. oczekiwania co do otrzymywanych w przyszłości świadczeń emerytalnych i stan zdrowia.

Rząd zdecydował także o bezprecedensowym wzroście najniższych świadczeń emerytalno-rentowych. Od 1 marca 2017 roku najniższe emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renty rodzinne zwiększyły się z 882,56 zł do 1 tys. zł, tj. o 117,44 zł (o 13,3%), renta socjalna z 741,35 zł do 840 zł, tj. o 98,65 zł (o 13,3%), a renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy z 676,75 zł do 750 zł, tj. o 73,25 zł (o 10,8%). Podwyżka z tytułu waloryzacji wyniosła minimum 10 zł.

Rząd wprowadził zmiany w programie senioralnym poprzez utworzenie Klubów „Senior+”. Placówki „Senior+” dają osobom starszym możliwość aktywnego spędzenia czasu – 8 godzin dziennie – oferując różnorodne działania: od pomocy w czynnościach dnia codziennego, przez zapewnienie minimum jednego posiłku i pielęgnowanie więzi międzypokoleniowych, dzięki spotkaniom z uczniami szkół, aż po zajęcia ruchowe i aktywny udział w życiu kulturalnym. W 2017 roku powstało 35 nowych Dziennych Domów „Senior+” oraz 96 nowych Klubów „Senior+”, zapewniających 3 335 miejsc.

Uniwersytety Trzeciego Wieku to miejsca aktywizujące osoby starsze, wspierające oraz rozwijające ich potencjał - wiedzę, umiejętności, doświadczenia życiowe, pomagając przy tym zachować im aktywność społeczną.

Jednym z zasadniczych celów rządu Prawa i Sprawiedliwości jest zahamowanie odpływu młodych i zdolnych ludzi z mniejszych ośrodków do dużych miast. Dlatego też **27,5 tys. osób młodych** do 29 roku życia objętych

zostało wsparciem z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

W tym celu rząd prowadzi aktywną politykę na rzecz tworzenia miejsc pracy poza głównymi metropoliami i zapewniania godnej płacy. Na koniec 2017 r. stopa bezrobocia wynosiła 6,6%, co jest rekordowo niskim wynikiem w całej historii III RP. Dodatkowo, notujemy bardzo duży wzrost realnego wynagrodzenia. Według GUS przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2017 r. wyniosło 4271,51 zł, a dzięki działaniom premiera Mateusza Morawieckiego, mamy wzrost gospodarczy na poziomie ok. 5%, wynagrodzenia będą jeszcze większe.

Sztandarowym projektem realizowanym przez rząd jest Konstytucja dla Biznesu, wprowadzająca szereg ułatwień w założeniu i prowadzeniu firmy. Ma ona uwolnić pokłady przedsiębiorczości, zwłaszcza w młodym pokoleniu, i zlikwidować biurokratyczne bariery, które przez ostatnie lata hamowały rozwój Polski.

Kolejną reformą skierowaną do młodych ludzi jest Konstytucja dla Nauki, czyli reforma szkolnictwa wyższego, mająca na celu stworzenie nowego modelu kształcenia przyszłych elit naukowych, wprowadzenie powszechnego systemu stypendialnego dla studentów, czy zwiększenie jakości kształcenia na zasadach zrównoważonego rozwoju, również uczelni w mniejszych ośrodkach. Rząd PiS prowadzi konsekwentną politykę na rzecz zrównoważonego rozwoju i pomnażania dobrobytu Polaków, którym będą mogli cieszyć się w każdej części kraju.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKICH RODZIN

- Wsparcie dla rodzin wielodzietnych, dysfunkcyjnych i rodzin z problemami.
- Wsparcie i pomoc dla seniorów.
- Spójność i integracja społeczna zapewniająca godne życie mieszkańcom.

- Pomoc samorządom w walce z ubóstwem.
- Aktywizacja zawodowa osób wykluczonych społecznie.
- Wsparcie dla seniorów i promocja aktywnego społecznia seniora.

WSPARCIE DLA POTRZEBUJĄCYCH SZCZEGÓLNEJ OPIEKI

Artykuł 68. Konstytucji, najważniejszego aktu prawnego w Polsce, stanowi, że władze publiczne są obowiązane do zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej dzieciom, kobietom ciężarnym, osobom niepełnosprawnym i osobom w podeszłym wieku. Te grupy wymagają szczególnego zainteresowania i wsparcia zarówno w formie działań docelowych, ale także zmian systemowych, np. dostosowania przestrzeni publicznej do ich potrzeb. Wiele z tych zadań spoczywa na barkach władz samorządowych.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBIŁO DLA POPRAWY DOSTĘPNOŚCI

Rząd ogłosił ogólnopolski program „Dostępność+” skierowany do samorządów. Założeniem programu jest dostosowanie przestrzeni publicznej oraz innych obszarów życia społecznego do potrzeb osób z różnego rodzaju ograniczeniami. Program obejmuje osoby niepełnosprawne, niewidome, niesłyszące, ludzi starszych, z małymi dziećmi, kobiety w ciąży i osoby podróżujące z bagażami.

„Dostępność+” to dostępność w: architekturze (dostosowane wejścia, windy, podjazdy, barierki, toalety), transporcie (zakup nowego taboru transportu miejskiego), edukacji (wyposażenie, pomoce dydaktyczne), cyfryzacji (dostosowanie stron internetowych urzędów, programy TV z audiodeskrypcją oraz napisami), kulturze (zastosowanie w muzeach oraz placówkach publicznych rozwiązań umożliwiających korzystanie z zasobów osobom z ograniczeniami), legislacji (dostosowanie przepi-

sów, tak, aby zmiany dla osób z ograniczeniami były ciągłe, np. wymogi dotyczące budowy nowych mieszkań, bądź zakupu taboru miejskiego).

W ramach programu zostaną ogłoszone dwa konkursy:

- „100 gmin bez barier” - na konkurs zostanie przeznaczonych 300 mln zł.
- „200 szkół i przedszkoli bez barier” - na konkurs zostanie przeznaczonych 400 mln zł.

Dodatkowo min. 20% mieszkań budowanych w ramach programu „Mieszkanie+” będzie dostępnych dla osób o szczególnych potrzebach.

Wprowadzony przez rząd program „Za życiem” stanowi realne wsparcie dla rodzin osób z niepełnosprawnościami. Obejmuje kompleksowe rozwiązania: od wsparcia kobiet w ciąży, wczesnego wspomagania dziecka i jego rodziny, spełniania potrzeb rehabilitacyjnych i mieszkaniowych.

W ramach programu wprowadzono m.in. koordynowaną opiekę nad kobietą w ciąży i dzieckiem, rozwijana jest sieć mieszkań chronionych. Ponadto, Rząd pracuje nad kwestią opiekunów dorosłych niepełnosprawnych i nad ujednoczeniem orzecznictwa nt. niepełnosprawności.

Do najważniejszych planowanych zmian w tym obszarze należą: możliwość ubiegania się opiekunów osób niepełnosprawnych po ich śmierci o zasiłek dla bezrobotnych lub o świadczenie przedemerytalne, przyznanie świadczeń rodzinnych obojgu rodzicom, przyznanie jednorazowego świadczenia w wysokości 4 tys. zł – bez progu dochodowego lub przyznanie świadczeń rodzinnych obojgu rodzicom, lub opiekunom, jeśli opiekują się więcej niż jedną osobą z niepełnosprawnością.

Ponadto, osoby z niepełnosprawnością, które oczekują na wydanie orzeczenia, a uprawnione są do pobierania zasiłku stałego z ośrodka pomocy społecznej, będą go mogły otrzymać już od miesiąca wystąpienia z wnioskiem o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

Opieka wytchnieniowa dla rodziców lub opiekunów osób niepełnosprawnych, czyli wsparcie członków rodziny w opiece w związku:

- Ze zdarzeniem losowym.
- Z pomocą w załatwieniu codziennych spraw lub potrzebą odpoczynku opiekuna.
- Z uczestnictwem członka rodziny w aktywizacji zawodowej organizowanej przez powiatowy urząd pracy.
- Z podjęciem przez członka rodziny zatrudnienia w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy.

„Pomoc w domu” - Rodzina lub opiekun dziecka z niepełnosprawnością będzie mógł wystąpić do OPS o udzielenie wsparcia w realizacji domowych obowiązków w wymiarze nie więcej niż 10 godzin tygodniowo.

Zwiększenie dostępności mieszkań dla rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością. Budowa mieszkań na wynajem, w tym z możliwością docelowego uzyskania własności, m.in. z wykorzystaniem gruntów publicznych (I filar Programu „Mieszkanie+”). Kryteria pierwszeństwa, zapewniające pierwszeństwo w zawarciu umowy najmu m.in. dla rodzin wychowujących dzieci z niepełnosprawnością.

Rozszerzenie katalogu zadań asystenta rodziny obejmuje m.in. pomaganie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, psychologicznych lub zdrowotnych w rodzinie, kierowanie do lekarzy bądź na terapię, pomaganie w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych, poszukiwaniu pracy, w sprawach urzędowych. Zwiększenie liczby asystentów z 3,9 tys. osób do 4,3 tys.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA POPRAWY DOSTĘPNOŚCI

Planujemy znacząco poprawić sytuację osób niepełnosprawnych poprzez:

- Wprowadzanie wraz z samorządami lokalnymi oraz administracją rządową rozwiązań umożliwiających załatwianie spraw urzędowych

OPIEKA ZDROWOTNA W KUJAWSKO-POMORSKIEM

drogą elektroniczną.

- Zwiększenie aktywizacji zawodowej i przedsiębiorczości osób niepełnosprawnych;
- Wspierać rząd w realizacji programu „Dostępność+”.

Ochrona zdrowia to jedno z najtrudniejszych zadań, jakie stoją przed polskim rządem i samorządem. Złożony system wymaga poprawy w wielu obszarach, które są ze sobą ściśle powiązane. Rząd Prawa i Sprawiedliwości zatrzymał negatywne skutki reform poprzednich lat i ponownie wziął odpowiedzialność za zdrowie Polaków. Teraz konieczne są kolejne kroki. Więcej środków na zdrowie oraz nowy system finansowania szpitalnictwa niosą szansę na realną, korzystną zmianę w ochronie zdrowia. Aby osiągnąć ten cel, konieczne jest pełne zaangażowanie samorządów, które w sposób bezpośredni odpowiadają za funkcjonowanie wielu kluczowych placówek służby zdrowia. To samorząd będzie potrafił najlepiej wykorzystać dostępne możliwości.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA SŁUŻBY ZDROWIA

PROGRAM LEKI 75+ - Od momentu uruchomienia przez rząd Prawa i Sprawiedliwości programu bezpłatnych leków dla seniorów 75+, osoby starsze otrzymały bezpłatnie prawie 50 mln opakowań leków. Z programu skorzystało 2,2 mln seniorów. Lista bezpłatnych leków jest sukcesywnie poszerzana, co ma znaczący wpływ na poprawę jakości życia osób chorych m.in. na nadciśnienie tętnicze, chorobę niedokrwienną serca, cukrzycę czy chorobę Parkinsona – czyli typowych chorób związanych z wiekiem.

KOMPLEKSOWE LECZENIE W SIECI SZPITALI – W 2017 r. rząd Prawa i Sprawiedliwości przeprowadził reformę szpitali i doprowadził do objęcia pacjentów przez jeden szpital kompleksową opieką od leczenia szpitalnego, przez rehabilitację, po wizytę kontrolną. Powstało też 100 nowych przychodni nocnej i świątecznej opieki lekarskiej. Obecnie, każdy, kto

potrzebuje pomocy (nawet osoba nieubezpieczona), może – bez obaw o negatywną weryfikację w systemie eWUŚ – udać się do lekarza rodzinnego. Szybsza diagnoza to szybsze rozpoczęcie leczenia. Takie działanie ma wpływ na poprawę zdrowia pacjentów.

ZATRZYMANIE PRYWATYZACJI – Rząd powstrzymał prywatyzację i komercjalizację szpitali narzuconą w 2011 roku. Miała ona zmniejszyć zadłużenie zakładów opieki zdrowotnej i zwiększyć odpowiedzialność jednostek samorządu terytorialnego za szpitale – w praktyce jednak nie doprowadziła do poprawy sytuacji. Rząd Prawa i Sprawiedliwości cofnął złe decyzje poprzedników, które zmierzały do szkodliwego wycofywania się państwa z odpowiedzialności za służbę zdrowia. Dzięki dekomercjalizacji szpitali zachowa ona publiczny charakter.

LEPSZE FINANSOWANIE ZDROWIA – W 2017 r. rząd zwiększył budżet na zdrowie o 6 mld zł. Podjął także historyczną decyzję o stopniowym zwiększeniu nakładów na ochronę zdrowia do 6% PKB w 2024 roku.

PAKIET SZUMOWSKIEGO – Realizowany obecnie pakiet zmian w służbie zdrowia to kilka kluczowych dla polskiej służby zdrowia założeń: uruchomienie **Narodowej Sieci Onkologii** oraz **Narodowego Programu Zdrowego Serca**; rzeczowy **dialog z zawodami medycznymi i zwiększenie liczby kształconych kadr medycznych oraz działania zapobiegające ich wyjazdom do pracy zagranicę**; nowe **Standardy Opieki Okołoporodowej**; oraz dalsze **Zwiększanie nakładów na ochronę zdrowia** (w 2019 roku wydatki publiczne na ochronę zdrowia po raz pierwszy w historii wyniosą ok. 100 mld zł), **zmniejszenie biurokracji w ochronie zdrowia** (poprzez cyfryzację usług medycznych czy wprowadzenie sekretarek medycznych); dalsze **inwestycje w zdrowie, medycynę szkolną, monitoring przewozu leków - walka z mafiami lekowymi**.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

W województwie kujawsko-pomorskim realizowanych było 7 kluczowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej inwestycji 444.006 tys. zł, w tym z budżetu państwa 398.980 tys. zł.

Do najistotniejszych zadań realizowanych w tym regionie należy zaliczyć:

- Program wieloletni pn. „*Wieloletni program medyczny - rozbudwa i modernizacja Szpitala Uniwersyteckiego nr 2 im. dr Jana Bizziela w Bydgoszcy*” o wartości kosztorysowej inwestycji 360.955 tys. zł, w tym z budżetu państwa 348.752 tys. zł, realizowane w latach 2018-2024.

Celem programu wieloletniego jest stworzenie warunków umożliwiających poprawę jakości udzielanych świadczeń zdrowotnych i realizacji zadań dydaktyczno-naukowych Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszcy, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu poprzez zmianę i poprawę infrastruktury oraz przemiany organizacyjne dostosowane do dynamiki trendów demograficznych, tj. poprzez wybudowanie nowoczesnego budynku oraz modernizację wybranych jednostek w obecnych budynkach szpitala.

- Zadanie inwestycyjne pn. „Adaptacja budynku przy ul. Kurpińskiego 19 w Bydgoszcy na potrzeby Centrum Symulacji Medycznej (zaprojektuj i wybuduj)” o wartości kosztorysowej inwestycji 25.447 tys. zł, w tym z budżetu państwa 13.831 tys. zł, które realizowane było w latach 2016-2017.

Głównym celem realizacji zadania inwestycyjnego było uruchomienie Centrum Symulacji Medycznych zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz wprowadzoną w 2011 r. reformą kształcenia na kierunku lekarskim. Budynek został dostosowany do obowiązujących przepisów oraz zapewnia właściwe zaplecze dydaktyczne na potrzeby uczelni, co umożliwiło poprawę warunków pracy i nauczania. Obiekt spełnia wymogi umożli-

wiające realizację procesu kształcenia zgodnie z obowiązującymi standardami, a w przyszłości będzie mógł służyć dalszemu rozwojowi uczelni w zakresie poszerzania oferty dydaktycznej.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKIEJ SŁUŻBY ZDROWIA

W województwie będziemy realizować program profilaktyki zdrowotnej w szkołach – dzieci już od najmłodszych lat powinny uczyć się jak istotne jest zdrowe odżywianie, uprawianie sportu, a także dbanie o słuch, wzrok i prawidłową postawę. Wiemy, jak ważne jest przemawianie do dzieci ich językiem – zadbamy o to, by programy, które do nich skierujemy, były dla nich nie tylko zrozumiałe, ale i atrakcyjne.

Pójdziemy także o krok dalej, wyjdziemy poza szkoły, skierujemy naszą ofertę także do osób dorosłych. Zaproponujemy dofinansowanie badań profilaktycznych i leczenia poprzez stworzenie programów realizowanych przez samorządy. Pamiętajmy, że pierwszym najważniejszym krokiem w walce z chorobą jest profilaktyka. Zapewnienie odpowiedniej edukacji zarówno dzieci, jak i dorosłych powinno być podstawą naszych działań.

Niezbędna jest spójna polityka województwa konsolidująca wielkość publicznych podmiotów występujących na rynku. 1)W miejsce rywalizacji - współpraca przy restrukturyzacji jednostek w ramach specjalnie stworzonego zespołu merytorycznego, składającego się z przedstawicieli samorządów - właścicieli jednostek medycznych. 2)Rozliczenie zarządzających jednostkami służby zdrowia z efektywnego wykorzystania ogromnych środków zainwestowanych w ostatnich latach. 3)Stworzenie sieci szpitali, profilowanie działalności publicznej służby zdrowia tak, by była kompletna. 4)Wreszcie doprowadzenie do stanu, gdy sytuacja ekonomiczna właściciela (poszczególnych samorządów) nie będzie wpływała

na sytuację jednostek ochrony zdrowia.

Zainwestujemy w rozwój onkologii dzięki remontowi i doposażeniu Szpitala Uniwersyteckiego im. Jurasza w Bydgoszczy. Wyposażymy w sprzęt do ratowania dzieci Szpitalne Oddziały Ratunkowe w Bydgoszczy, Żninie, Inowrocławiu, Świeciu, Brodnicy i Grudziądzu.

OCHRONA KUJAWSKO-POMORSKIEJ KULTURY, ROZWÓJ TURYSTYKI, WZROST AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ I PROMOCJA REGIONU

Kwestie kultury, turystyki i promocji to obszar, w którym samorządy mają szczególnie duże możliwości oddziaływania. Polska słynie z unikatowych walorów, które dają szczególne szanse w zakresie promocji regionów i kultywowania regionalnej kultury. W wymiarze wewnętrznym to także odpowiedzialne zadania rozwoju aktywności fizycznej mieszkańców, tak aby od najmłodszych lat wspierać troskę o zdrowie poprzez promocję sportu.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI

W 2017 r. środki na kulturę przekroczyły 1,1% budżetu państwa i wyniosły ponad 4 mld zł. W ostatnich dwóch latach nastąpił wzrost nakładów na kulturę o ok. 20%.

Rząd konsekwentnie buduje i uzupełnia sieć muzeów, podjął także decyzję o powołaniu Narodowego Funduszu Ochrony Zabytków.

W ramach Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w latach 2016-2018 resort kultury udzielił **369 dotacji** dla podmiotów z województwa kujawsko-pomorskiego, na dofinansowanie zadań z zakresu m.in. ochrony zabytków, muzealnictwa, edukacji kulturalnej, infrastruktury kultury, szkolnictwa artystycznego, wydarzeń artystycznych dla dzieci i młodzieży, kultury ludowej i ochrony miejsc pamięci. Łączna kwota dofi-

nansowań wyniosła **ponad 34,5 milionów złotych**.

PROGRAMY KLUB, SKS i OSA – Aktywizacja dzieci i młodzieży na niespotykaną dotąd skalę była możliwa m.in. dzięki uruchomieniu w latach 2016-2017 innowacyjnych programów, ukierunkowanych na ten cel: „**KLUB**” i **SKS (Szkolny Klub Sportowy)**. W 2018 roku w województwie kujawsko-pomorskim wsparliśmy **182 małe i średnie kluby sportowe za kwotę ponad 4,9 mln zł. Z kolei za prawie 5 mln zł** rząd Prawa i Sprawiedliwości (w latach 2017-2018) przeznaczył na SKS, który prowadzi **900 nauczycieli**. Udział bierze ponad **19 200 uczestników. 220** obiektów zostanie wybudowanych, wyremontowanych oraz zmodernizowanych w województwie kujawsko-pomorskim (w tym 98 Otwarte Strefy Aktywności) za kwotę ponad 83 mln zł. **Tylko budowa** krytej pływalni z niecką o wymiarach olimpijskich dla kompleksu Astoria w Bydgoszczy kosztowała **25 mln zł**.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

W województwie kujawsko-pomorskim w ramach dofinansowania z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na budowę, modernizację, rozbudowę oraz wyposażenie obiektów kulturalnych do gmin i powiatów trafiło ponad 3,18 mln zł.

W województwie kujawsko-pomorskim w ramach dofinansowania z Ministerstwa Sportu i Turystyki do regionalnych inwestycji infrastrukturalnych obejmujących budowę, modernizację, rozbudowę oraz wyposażenie obiektów sportowych do gmin i powiatów trafiło ponad 51,6 mln zł.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKIEJ KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI

ROZWÓJ KULTURY FIZYCZNEJ POPRZEZ:

- Wsparcie rozwoju sportu masowego.
- Utworzenie komórki zajmującej się organizacją sportowych imprez masowych.
- Wsparcie dla nowopowstałych oraz istniejących klubów sportowych.
- Obowiązkowe tworzenie klubów i ruchów sportowych przy każdym budowanym obiekcie sportowym.
- Pomoc w reaktywowaniu sekcji sportów walki i stworzenie sieci strzelnic sportowych.
- Rewitalizację i budowę basenu w ramach kompleksu Astoria.
- Dofinansowanie i promocja zajęć sportowych wśród dzieci i młodzieży.
- Budowę basenu w powiatach, w których nie ma jeszcze basenu.
- Budowę toru kolarskiego w Grudziądzu.

Realizacja rządowego programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) - program rozwoju infrastruktury sportowej Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Zwiększenie ruchu turystycznego poprzez podniesienie konkurencyjności i atrakcyjności turystycznej województwa.

- Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej.
- Rozwój rekreacji i wypoczynku sobotnio-niedzielnego.
- Wzmocnienie funkcji kulturowej miast.
- Zwiększenie roli głównych ośrodków w organizacji ruchu biznesowego i kongresowego.

- Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego dla zwiększenia ruchu krajoznawczego.
- Zagospodarowanie turystyczne istniejących i projektowanych zbiorników wodnych oraz naturalnych wód powierzchniowych dla wypoczynku i rozwoju sportów wodnych.
- Organizacja przewozów turystycznych na liniach kolejowych w obszarach atrakcyjnych, w tym wykorzystanie kolei wąskotorowych.
- Organizacja przewozów turystycznych na szlakach wodnych naszego regionu, ze szczególnym uwzględnieniem Wisły jako głównej osi, wokół której nasze województwo powinno pogłębiać swoją integrację.
- Wprowadzenie ofert turystycznych zmierzających do wydłużenia sezonu.
- Obsługa turystyki pielgrzymkowej.
- Zagospodarowanie szlaku wodnego Wisły przy wykorzystaniu walorów krajobrazowych i zasobów kulturowych miast nad nią położonych.
- Zagospodarowanie turystyczne brzegów oraz otoczenia Zbiornika Włocławskiego.
- Wspieranie dążeń na rzecz utworzenia uzdrowiska w oparciu o złoża wód mineralnych o znaczeniu leczniczym w Maruszy koło Grudziądza.
- Wykorzystanie nieczynnej linii kolejowej Chełmża - Mełno jako trasy rowerowo-konnej.
- Aktywizacja i ożywienie turystyczne Szlaku Piastowskiego poprzez unowocześnienie oferty edukacyjno-noclegowej oraz szerszą akcją promocyjno-informacyjną na obszarze Polski oraz Unii Europejskiej.
- Stworzenie nowych szlaków historyczno-edukacyjnych np. w oparciu o umocnienia (np. bunkry betonowe w okolicach Żnina) oraz miejsca walk (np. na przedmościu bydgoskim) z okresu II wojny światowej i Powstania Wielkopolskiego.
- Wykreowanie produktu turystycznego wykorzystującego walory kulturowo-przyrodnicze Kruszwicy i Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia.

KUJAWSKO-POMORSKIE ŚRODOWISKO I CZYSTE POWIETRZE

Czyste środowisko jest warunkiem koniecznym dla istnienia zdrowego społeczeństwa. Każdy obywatel ma prawo oddychać czystym powietrzem i korzystać z czystych zasobów wodnych. Od tego, jaki jest stan środowiska zależy jakość życia nas wszystkich; z kolei od tego, jaki ten stan zostawimy po sobie, będzie zależeć komfort życia przyszłych pokoleń Polaków. Lokalne władze, będące najbliżej problemu, doskonale rozumieją jakim wyzwaniem jest np. smog. Dlatego odpowiedzialne zadanie przeciwdziałania negatywnym zmianom i poprawy czystości środowiska najlepiej zrealizują samorządy.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA ŚRODOWISKA

W 2017 r. rząd rozpoczął realizację programu Stop Smog, który skierowany jest do miast do 100 tys. mieszkańców, znajdujących się na europejskiej liście miast z najbardziej zanieczyszczonym powietrzem. W 2018 r. rząd przeznaczył 180 mln zł na termomodernizację budynków. Ponadto do 2020 roku przeznaczył 10 mld zł na dofinansowanie projektów poprawiających jakość powietrza, a tym samym jakość życia obywateli. Większe projekty i inwestycje, w tym rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczych w miastach, będą finansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Lokalne projekty obniżania emisji, szczególnie niskiej, będą natomiast wspierane przez regionalne programy operacyjne i programy wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Rząd w 2017 roku rozpoczął wdrożenie programu dofinansowania do

wymiany pieców węglowych na bardziej ekologiczne źródła ogrzewania, a dofinansowanie sięga nawet 80 proc. kosztów inwestycji. Programy preferencyjnego finansowania inwestycji w ekologiczne źródła ogrzewania wdrażają też poszczególne wojewódzkie fundusze ochrony środowiska.

Czyste środowisko jest warunkiem koniecznym dla istnienia zdrowego społeczeństwa. Każdy obywatel Rzeczypospolitej powinien mieć prawo oddychać nieskażonym i czystym powietrzem. Od tego, jaki stan środowiska zostawimy po sobie, będzie zależeć komfort życia przyszłych pokoleń Polaków.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Znaczący wpływ na stan jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim mają emisje ze źródeł liniowych oraz z indywidualnych systemów ogrzewania domów. Duży udział w emisji zanieczyszczeń do powietrza stanowi tzw. „niska emisja” pochodząca z sektora komunalno-bytowego (gospodarstw indywidualnych). Szczególnie sporo zanieczyszczeń przedostaje się do powietrza w wyniku spalania paliw stałych w piecach kaflowych lub kotłach domowych o złym stanie technicznym. Urządzenia te charakteryzują się dość niską sprawnością, co wpływa negatywnie na proces spalania, a zarazem emisję zanieczyszczeń. Szybki wzrost liczby pojazdów i związany z nim wzrost emisji spalin przyczynia się w dużej mierze do zwiększenia zawartości przede wszystkim dwutlenku azotu w powietrzu. Podsumowując, standardy jakości powietrza nadal są przekraczane w strefie aglomeracji bydgoskiej, w miastach Toruniu oraz Włocławku.

Największe zagrożenie powodziowe na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego występuje wzdłuż trzech największych przepływających rzek: Wisły, Brdy i Noteci. Największe powierzchniowo tereny potencjalnie

zagrożone powodzią wyznaczono na odcinku Wisły od Torunia do Bydgoszczy (miejscowości Solec Kujawski, Zławieś Wielka), jak również od Bydgoszczy do miejsca przecięcia Wisły z północną granicą województwa (miejscowości Chełmno, Świecie, Grudziądz). Na terenie województwa, obok powodzi opadowych i roztopowych, istnieje również ryzyko wystąpienia powodzi zatorowej.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKIEGO ŚRODOWISKA

Dodatkowo planujemy:

- Wsparcie rodzimych producentów kotłów grzewczych i energetycznych piątej generacji z naciskiem na wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych mających na celu redukcję smogu.
- Inwestycje w energetykę odnawialną, głównie w fotowoltaikę zarówno w skali mikro (do 40 kW), jak i większej (do kilku / kilkunastu MW).
- Wsparcie budowy mocy kogeneracyjnych, zarówno w kontekście poprawy czystości powietrza, jak i wymiany oraz budowy nowych mocy wytwórczych w elektroenergetyce (działających głównie w czasie zapotrzebowania szczytowego).

Do walki z zanieczyszczeniem powietrza zamierzamy:

- Wprowadzić rekultywację i zagospodarowanie terenów poeksploatacyjnych oraz ograniczyć negatywne skutki prac geologicznych i eksploatacji kopalni.
- Ograniczyć emisję szkodliwych substancji do atmosfery – m.in. poprzez dofinansowanie do wymiany piecyków węglowych itp.
- Poprawić gospodarkę wodno-ściekową poprzez kontynuację wyposażania terenów wiejskich w oczyszczalnie ścieków.

- Rozbudowywać oraz modernizować sieci kanalizacji sanitarnej.
- Wspierać wyposażenie terenów o zabudowie indywidualnej w ekologiczne systemy oczyszczania ścieków.
- Budować we współpracy z instytucjami rządowymi moce kogeneracyjne zarówno w kontekście poprawy czystości powietrza, jak i wymianę i budowę nowych mocy wytwórczych w elektroenergetyce.
- Uruchamiać przy wsparciu rządu zakłady zaawansowanego przetwarzania odpadów na syngaz / CNT w oparciu o technologię sprawdzoną w pilotażu przez polską spółkę przy wykorzystaniu środków unijnych.

KUJAWSKO-POMORSKA INNOWACYJNOŚĆ I CYFRYZACJA REGIONU

Nowoczesne społeczeństwo informacyjne charakteryzuje się możliwością i umiejętnością korzystania z szybkiego Internetu i wykorzystywania go do celów usprawniających codzienne życie. Polska gospodarka, wkraczająca w nowy etap rozwoju, sięga coraz chętniej również po rozwiązania innowacyjne, wykorzystując efektywnie nasz potencjał. W tym zakresie władze samorządowe istotnie wpływają na kształt rozwoju nowoczesnych technologii telekomunikacyjnych kierując strumień finansowania do właściwych ośrodków.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA CYFRYZACJI

Do 2020 r. rząd zobowiązał się zapewnić wszystkim obywatelom dostęp do Internetu szerokopasmowego o prędkości co najmniej 30 mb/s. Umożliwi to wejście polskiego społeczeństwa w nową erę cyfrową. Oznacza to możliwość pracy zdalnej, powszechnego korzystania z e-usług, co uprości załatwianie spraw urzędowych, uzyskiwanie dokumentów, korzystanie z usług medycznych i ubezpieczeniowych oraz wymianę informacji drogą elektroniczną pomiędzy urzędami.

Już dziś obywatele mogą korzystać z ponad 500 różnorodnych e-usług. Większość z nich została uruchomiona lub poprawiona w ciągu ostatnich dwóch lat. Bez wychodzenia z domu rodzice mogą już zgłosić narodziny dziecka. W prosty sposób można np. złożyć wniosek w programie „Rodzina 500+”, z czego w minionym roku skorzystało ok. 24% uprawnionych, ponad 1,2 mln wniosków drogą elektroniczną złożono w ramach progra-

mu Dobry Start a przeszło 11 mln Polaków złożyło elektroniczną deklarację podatkową. On-line, bez problemu, można zawnioskować o wydanie nowego dowodu osobistego lub też zgłosić jego utratę a kierowcy, jeżeli muszą, mogą sprawdzić ilość punktów karnych.

Od września dzięki aplikacji mDokumenty docelowo każdy obywatel będzie mógł zrezygnować z noszenia przy sobie wielu dokumentów potrzebnych na co dzień (np. dowodu osobistego, prawa jazdy, dowodu rejestracyjnego, potwierdzenia polisy OC -tzw. pakiet kierowcy, legitymacji szkolnej lub studenckiej). Wszystkie te dokumenty już niebawem będą dostępne w smartfonie. Niezależnie od tego od 1 października kierowcy nie będą musieli mieć przy sobie dowodu rejestracyjnego i polisy OC pojazdu.

Dodatkowo do 2020 r. powstanie Ogólnopolska Sieć Edukacyjna łącząca wszystkie szkoły w Polsce, która zapewni dostęp do Internetu o prędkości 100 mb/s, usług i treści edukacyjnych (na przykład z bezpłatnych lektur szkolnych, dostępnych na portalu lektury.gov.pl) oraz kształcenia w zakresie umiejętności cyfrowych. Jeszcze w 2018 r. 1,5 tys. szkół zostanie włączonych do tej sieci. Dziś jedynie co 6 szkoła ma dostęp do szybkiego Internetu.

Nowoczesne społeczeństwo informacyjne charakteryzuje się możliwością i umiejętnością korzystania z szybkiego Internetu i wykorzystywania go do celów usprawniających codzienne życie.

Wystartował pilotaż systemu ostrzegania SMS-ami przed zagrożeniami. Dzięki podpisanemu porozumieniu między Ministerstwem Cyfryzacji, Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Rządowym Centrum Bezpieczeństwa i przedstawicielami operatorów, informacja o zagrożeniu dotrze do wszystkich mieszkańców zagrożonego województwa.

Docelowy system ruszy w grudniu 2018 r. Pozwala na to nowelizacja Prawa telekomunikacyjnego oraz niektórych innych ustaw z 11 czerwca br. Nakłada ona na operatorów obowiązek niezwłocznego, nieodpłatnego wystania, na żądanie dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeń-

stwa, komunikatu do wszystkich użytkowników na określonym przez niego obszarze. Obowiązek ten w pełnym wymiarze będzie realizowany od 12 grudnia 2018 roku (wtedy nowelizacja wchodzi w życie), ale już teraz operatorzy zgodzili się na uruchomienie pilotażu. Chodzi o to, aby w szczególności w okresie wakacyjnym wypoczywający mogli dostawać ostrzeżenia o ewentualnych zagrożeniach (np. o nagłych zjawiskach pogodowych takich jak intensywne burze czy gwałtowne nawałnice). Dzięki temu informacja o zagrożeniu dotrze do abonentów sieci znajdujących się na obszarze zagrożonego województwa.

Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, które pełni funkcję krajowego centrum zarządzania kryzysowego, 24 godziny na dobę monitoruje sytuację w kraju pod kątem wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń. - Informacje otrzymujemy od różnych podmiotów krajowych i zagranicznych. Podobny mechanizm będzie funkcjonował w przypadku komunikatów o zagrożeniu dla ludności. Ministrowie, kierownicy urzędów i instytucji centralnych oraz wojewodowie będą przekazywali informacje o zagrożeniu do RCB, które przekaze ją operatorom telekomunikacyjnym do niezwłocznego i nieodpłatnego wystania.

Operatorzy pracują intensywnie nad technicznym wdrożeniem rozwiązania, które umożliwi docelowo wysyłanie takich powiadomień na obszarze mniejszym niż województwo.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

W województwie kujawsko-pomorskim w ciągu ostatnich 12 miesięcy z usług administracji publicznej za pomocą Internetu korzystało 30% osób. Głównym problemem województwa są **niskie nakłady przeznaczone na badania i rozwój**, w szczególności te pochodzące z sektora prywatnego. Jednocześnie możliwości regionalnego środowiska badawczo-roz-

wojowego nie są w pełni wykorzystywane. Aktywność przedsiębiorstw w zakresie zwiększania innowacyjności polegała w większości przypadków na zakupie gotowych rozwiązań. Ponadto, nie wykształciły się efektywne i skuteczne mechanizmy współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a jednostkami naukowymi. Niezbędna jest **interwencja skierowana na pobudzenie aktywności innowacyjnej** przedsiębiorstw (infrastruktura niezbędna do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych oraz wdrażanie instrumentów zachęcających do współpracy przedsiębiorstw i jednostek badawczo-rozwojowych).

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA CYFRYZACJI KUJAWSKO-POMORSKIEGO

- Wykorzystując Program Operacyjny Polska Cyfrowa będziemy rozwijać projekt „Ostatnia mila” polegający na inwestycjach w sieci dostępu do Internetu. Nasze działania będą dotyczyły wsparcia projektów w zakresie rozbudowy i przebudowy sieci, a także infrastruktury telekomunikacyjnej zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu o parametrach 30 Mb/s i więcej, a także w uzasadnionych przypadkach, gdzie nie zostanie wykreowana podaż infrastruktury szerokopasmowej zapewniającej przepustowość co najmniej 30 Mb/s, w zakresie podstawowego dostępu do Internetu szerokopasmowego.
- Będziemy rozwijać zasoby udostępniające centralne usługi e-administracji.
- Będziemy wspomagać rozwój infrastruktury technicznej na wsi, w tym teleinformatycznej, oraz pomoc logistyczną i organizacyjną dla lokalnych i regionalnych przedsięwzięć w tym zakresie.
- Zniwelujemy różnice w dostępie do nowoczesnej infrastruktury teleinformatycznej.

ROZWÓJ MIESZKALNICTWA W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Efektywne i racjonalne korzystanie z zasobów, to podstawa gospodarki zrównoważonej. Kluczowym elementem zapewnienia rozwoju gospodarki jest dostęp do energii – stabilny dostęp do tanich zasobów energetycznych to fundament dalszego postępu. Drugim istotnym aspektem polityki infrastrukturalnej jest mieszkalnictwo, w którym to obszarze polskie społeczeństwo wykazuje znaczne potrzeby. Zaspokojenie potrzeb na mieszkania i energię dla polskiego społeczeństwa i gospodarki stanowi jeden z najważniejszych elementów rozwoju kraju.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA ENERGETYKI I MIESZKALNICTWA W KUJAWSKO-POMORSKIEM

Rząd wdraża Narodowy Program Mieszkaniowy będący silnym impulsem prorozwojowym dla lokalnej gospodarki. Program daje możliwość uzyskania samodzielnego mieszkania osobom o niskich i przeciętnych dochodach. Planowane są również dopłaty do czynszu oraz budowa mieszkań komunalnych. Na ten cel rząd przekieruje do samorządów 6 mld zł z perspektywą zwiększenia tej kwoty do 20 mld zł.

Obecnie trwa budowa kilku tysięcy mieszkań, a do końca 2018 planowane jest uruchomienie budowy aż 100 tys. mieszkań. Pierwsze klucze do mieszkań rodziny odbiorą w kwietniu 2018 r.

Współpraca rządu i samorządów jest kluczowa w celu realizowania spójnej polityki mieszkaniowej, im więcej samorządów przystąpi do Programu tym szybciej deficyt mieszkań ma szansę zostać zaspokojony.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

Pakiet „Mieszkanie+”, stanowiący element rządowego programu mieszkaniowego pod nazwą Narodowy Program Mieszkaniowy (NPM), obejmuje szereg instrumentów wzajemnie się uzupełniających, skierowanych do różnych grup beneficjentów. Podstawowe działania koncentrują się bezpośrednio na tworzeniu nowego zasobu mieszkaniowego poprzez:

1. Budowę powszechnie dostępnych mieszkań na wynajem o umiarkowanym czynszu.

Pierwszą inwestycję mieszkaniową BGKN w programie „Mieszkanie+” w woj. kujawsko-pomorskim zaplanowano w Toruniu przy ul. Okólnej. Projekt zakłada budowę 324 mieszkań. Rozpoczęcie inwestycji planowane jest na początek 2019 roku.

Wskazana lokalizacja jest inwestycją, w której rozmowy pomiędzy BGKN a partnerem są najbardziej zaawansowane. Poza wyżej wymienioną prowadzone są także prace przygotowawcze w innych lokalizacjach woj. kujawsko-pomorskiego.

2. Wsparcie przedsięwzięć społecznego budownictwa czynszowego.

- Preferencyjne finansowanie zwrotne na budowę mieszkań o limitowanym czynszu adresowane do osób o umiarkowanych dochodach.
- Bezwrotne finansowe wsparcie z budżetu państwa na rozwój budownictwa zaspokajającego potrzeby mieszkaniowe osób o niższych dochodach oraz budownictwa wspomaganego.

Z woj. kujawsko-pomorskiego do finansowego wsparcia **zostały zakwalifikowane 47 wnioski, na łączną kwotę finansowego wsparcia 46,4 mln zł. Wnioski dotyczą utworzenia 778 lokali mieszkalnych.** Mieszkania powstaną w następujących gminnych lokalizacjach: Gniewkowo, Koronowo, Świecie, Żnin, Toruń, Szubin, Bydgoszcz, Żławień Wielka, Aleksandrów Kujawski, Lipna, Ciechocinek, Inowrocław, Strzelno, Mrocza, Tuchola, Płużnica, Nowa Wieś Wielka, Lipno, Łasin, Fabianki, Sępólno Krajeńskie, Zbójno, Wąbrzeźno.

3. Dopłaty do czynszów.

4. W zakresie dopłat do czynszu, ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania, oczekuje na podpis Prezydenta RP. Od 2019 r. tj. po wejściu w życie przepisów ustawy znane będą jej efekty rzeczowe.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA KUJAWSKO-POMORSKIEGO MIESZKALNICTWA

Aby wspierać rozwój budownictwa mieszkaniowego w oparciu o program „Mieszkanie+” będziemy na wszystkich szczeblach samorządu:

- Wspierać Krajowy Zasób Mieszkaniowy w celu powiększania powierzchni przeznaczonej do rozwoju budownictwa w ramach programu „Mieszkanie+”.
- Uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego tereny pod budownictwo mieszkaniowe.
- Wspierać uzbrojenie terenu w gminach, które będą planowały przystąpić do programu „Mieszkanie+”.
- Podstawowe działania koncentrować się będą bezpośrednio na tworzeniu nowego zasobu mieszkaniowego poprzez: budowę powszechnie dostępnych mieszkań na wynajem o umiarkowanym czynszu, wsparcie przedsięwzięć społecznego budownictwa czynszowego (poprzez preferencyjne finansowanie zwrotne na budowę mieszkań o limitowanym czynszu adresowane do osób o umiarkowanych dochodach oraz bezzwrotne finansowe wsparcie z budżetu państwa na rozwój budownictwa zaspokajającego potrzeby mieszkaniowe osób o niższych dochodach, oraz budownictwa wspomaganego, dopłaty do czynszów.
- Będziemy rozwijać elektromobilność i paliwa alternatywne poprzez:
 - rozwój stacji ładowania w największych aglomeracjach i obszarach

gęsto zaludnionych, rozwój infrastruktury dla tankowania gazu ziemnego w postaci CNG/LNG, wprowadzenie stref czystego transportu. Ustanowienie stref czystego transportu wpłynie na spadek emisji szkodliwych związków, szczególnie w centrach miast.

- Będziemy rozwijać Fundusz Niskoemisyjnego Transportu (FNT), poprzez:
 - wsparcie publicznego transportu zbiorowego działającego w szczególności w aglomeracjach miejskich, uzdrowiskach oraz na obszarach, na których ustanowione zostały formy ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody, wykorzystującego biopaliwa ciekłe, inne paliwa odnawialne, sprężony gaz ziemny (CNG) lub skroplony gaz ziemny (LNG), w tym pochodzący z biometanu, wodór lub energię elektryczną; zakup nowych pojazdów i jednostek pływających zasilanych biopaliwami ciekłymi, sprężonym gazem ziemnym (CNG) lub skroplonym gazem ziemnym (LNG), w tym pochodzącym z biometanu lub wodorem, lub wykorzystujących do napędu energię elektryczną, rozwój zeroemisyjnego transportu publicznego.
- Będziemy wspierać Kogenerację, która jest szansą dla ciepłownictwa samorządowego poprzez:
 - rozwój ciepłownictwa sieciowego zasilanego ciepłem wytwarzanym w procesie kogeneracji, Inwestycje w lokalne elektrociepłownie przyniosą niesamowite efekty. Na obszarze objętym tym działaniem diametralnie zmniejszy się emisja dwutlenku węgla i rakotwórczego pyłu zawieszonego PM10. Zyska środowisko, ale i mieszkańcy powiatu, Realizacja inwestycji układu kogeneracyjnego.
- Będziemy tworzyć Klastry Energii poprzez:
 - aktywne uczestnictwo w klastrze, koordynowanie działań lub wsparcie dla wspólnych działań społeczności w celu utworzenia klastra, opracowanie i wdrożenie Planów Gospodarki Niskoemisyjnej oraz Planów zaopatrzenia w ciepło energią elektryczną i paliwa gazowe.;
- Stworzymy program rozwoju gazyfikacji.

BEZPIECZEŃSTWO OBYWATELI W KUJAWSKO-POMORSKIEM

Bezpieczeństwo polskich obywateli to kwestia fundamentalna dla właściwego rozwoju społecznego. Przywrócenia poczucia troski państwa nad obywatelem musi odbyć się poprzez ponowne przejęcie odpowiedzialności za najważniejsze zadania w zakresie bezpieczeństwa. Rozwój i modernizacja służb mundurowych, szczególnie policji i straży pożarnej, powinny być obiektem szczególnego zainteresowania władz samorządowych.

CO RZĄD ZROBIŁ DLA BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI

Przez ponad dwa lata rząd Prawa i Sprawiedliwości zdecydowanie zmienił sytuację w zakresie bezpieczeństwa w lokalnych społecznościach. Stało się to możliwe m.in. dzięki przywróceniu ponad 70 posterunków policji w małych miejscowościach oraz inwestycjom realizowanym w ramach Programu Modernizacji Służb Mundurowych. W 2017 r. Policja zakupiła 956 radiowozów, Państwowa Straż Pożarna 139 samochodów, a Straż Graniczna 130. Zainwestowano także w rozwój Ochotniczych Straży Pożarnych – w 2017 r. dotacja dla OSP została podniesiona o 15 mln zł.

Wprowadzono także szereg innowacji, m.in. możliwość zgłoszenia zagrożenia w swojej okolicy przez Internet, za pośrednictwem Krajowej Mapy Bezpieczeństwa czy korzystania z mobilnej aplikacji „Moja Komenda”, która pozwala na szybki kontakt z dzielnicowym. Z aplikacji tej skorzystało już ponad 80 tys. osób. Działania te idą w parze z nauką bezpiecznych zachowań, głównie wśród dzieci i młodzieży. Jednym ze sposobów promowania odpowiedzialnych postaw jest przyznawanie nagród „Młody Bohater” za podjęcie prób ratowania życia. Dodatkowo realizowana jest odpowiedzialna polityka migracyjna. Polscy funkcjonariusze Straży Gra-

nicznej wspierali uszczelnianie granic w 18 państwach, podnosząc w ten sposób bezpieczeństwo w Europie.

Ważnym projektem było także uruchomienie Wojsk Obrony Terytorialnej, które nie tylko zwiększyły potencjał obronny Polski, ale także wzmocniły postawy propaństwowe. Wśród ochotników, którzy włączyli się do tych działań, kształtowane są postawy patriotyczne, odwaga oraz szacunek dla państwa i symboli narodowych.

Podjęto także decyzję o konsekwentnym zwiększaniu nakładów na obronność, w 2020 r. mają one wynieść 2,1% PKB, a w 2030 – 2,5%. Dzięki działaniom obecnego rządu 89 proc. Polaków deklaruje, że czuje się bezpiecznie. Jest to najlepszy wynik od 30 lat.

Rząd koalicji PO-PSL w latach 2007-2015 zlikwidował, 418 z 817, czyli ponad połowę posterunków Policji w Polsce, co diametralnie obniżyło poziom bezpieczeństwa na wielu obszarach kraju. Dlatego sztandarowym projektem rządu Prawa i Sprawiedliwości jest przywrócenie ponad 150 posterunków Policji zwłaszcza w małych miejscowościach, tak by obywatele wiedzieli, że w każdej chwili mogą liczyć na pomoc policji.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

W województwie kujawsko-pomorskim przywrócono już 6 posterunków: w Złejwsi Wielkiej, Chodczu, Lubieniu Kujawskim, Dragaczu, Bukowcu i Lubrańcu.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA BEZPIECZEŃSTWA OBYWATELI W KUJAWSKO- POMORSKIEM

- Będziemy modernizować siedziby i sprzęt służb mundurowych.
- Będziemy przywracać zlikwidowane posterunki Policji (i stacje pogotowia ratunkowego).
- Będziemy budować obwodnice miast na trasach szczególnie niebezpiecznych.
- Będziemy wspierać finansowo Ochotnicze Straże Pożarne.
- Będziemy promować podstawowe zasad bezpieczeństwa.
- Dofinansujemy zajęcia z samoobrony dla kobiet i seniorów.
- Odpowiednio zmodernizujemy drogi wojewódzkie.
- Usprawnimy komunikację i poprawimy bezpieczeństwo na drogach.

SPRAWNA ADMINISTRACJA I LEPSZE ZARZĄDZANIE W KUJAWSKO-POMORSKIEM

Władza samorządowa to także sprawna administracja i lepsze zarządzanie. Poziom samorządowy wymaga nie tylko wizji i szerokiej perspektywy rozwoju, ale także bezpośrednich dobrych działań. Dobry gospodarz zna swoich obywateli i ich potrzeby. W trosce o nasze Małe Ojczyzny konieczna jest, stała poprawa jakości zarządzania i efektywności wydatkowania środków publicznych. Władza samorządowa musi być najbliżej mieszkańców w regionach każdego dnia dając bezpośredni przykład dobrego rządzenia.

CO RZĄD ZROBIŁ, ABY USPRAWNIĆ ADMINISTRACJĘ

Na 255 polskich miast posiadających status średnich, aż 122 ośrodki według analiz przeprowadzonych przez PAN, są zagrożone utratą funkcji społeczno-gospodarczych. Ponad 2 mld zł przeznaczone na wsparcie w ramach programu zostaną przekazane na cele związane z inwestycjami publicznymi, wspieranie efektywności energetycznej, czy też tworzenie warunków dla inwestycji prywatnych. Pakiet dla Miast Średnich jest krokiem milowym na rzecz wyrównywania szans rozwojowych wszystkich obszarów kraju.

Dzięki dynamicznym działaniom rządu w ciągu 2 lat udało się zdecydowanie przyspieszyć realizację programów finansowanych ze środków unijnych. Po wyborach parlamentarnych Ministerstwo Rozwoju przeprowadziło analizę stanu wdrażania funduszy unijnych na lata 2014 - 2020. Przeprowadzony audyt wykazał, że w porównaniu do innych państw opóźnienia sięgały nawet roku. Niektóre wskaźniki wykorzystania funduszy były bliskie zeru.

W czerwcu 2016 r. Rada Ministrów przyjęła „Plan działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów w ramach umowy partnerstwa”, który przyniósł zdecydowaną poprawę.

Łącznie w ramach obecnej perspektywy budżetowej podpisano już ponad 28 tys. umów na dofinansowanie projektów z pieniędzy UE o wartości ponad 225,5 mld zł.

Dodatkowo dzięki energicznym działaniom byłego Ministra Rozwoju Mateusza Morawieckiego udało się zagospodarować 9 mld euro pochodzących z poprzedniej perspektywy budżetowej na lata 2009-2013.

Polska z powodzeniem zakończyła także negocjacje w sprawie funduszy norweskich. Dzięki temu nasz kraj otrzyma 810 mln euro, które zostaną przeznaczone m.in. na ochronę środowiska i rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Niestety, znacznie wolniej niż programy krajowe realizowane były programy regionalne, za które odpowiadają samorządy wojewódzkie. Szacuje się, że zagrożona jest kwota ok. 887 mln euro z programów regionalnych.

JAK SYTUACJA WYGLĄDA DZISIAJ

W województwie kujawsko-pomorskim „Pakiem dla Miast Średnich” objęto miasta:

Nakło nad Notecią, Rypin, Chełmno, Grudziądz, Włocławek, Inowrocław, Świecie, Brodnica.

Grudziądz, Włocławek, Chełmno, Nakło nad Notecią, Rypin, Inowrocław mogą liczyć na szczególną pomoc w ramach rządowego programu „Pakiet Dla Miast Średnich”.

Rządowe wsparcie finansowe, jakie zapewnia Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w pozyskiwaniu środków w ramach Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” ma przede wszyst-

kim na celu stymulowanie postępu cywilizacyjnego w zakresie ochrony środowiska, adaptacji do zmian klimatu, a także zwiększenia efektywności energetycznej gospodarki. W związku z tym, w dużej mierze dofinansowanie udzielane jest na projekty związane z termomodernizacją budynków, a także budową sieci ciepłowniczej.

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wartości wniosków o dofinansowanie zajmuje ostatnie miejsce. Wkład UE w złożonych wnioskach o dofinansowanie wynosi 5,4 mld zł, co stanowi 66% alokacji.

Pod względem podpisanych umów woj. kujawsko-pomorskie zajmuje 14 miejsce – podpisane zostały 1284 umowy na kwotę dofinansowania UE blisko 3,5 mld zł, co stanowi 50% alokacji, podczas gdy średnie wykorzystanie alokacji w podpisanych w RPO umowach jest na poziomie 57%.

CO PRAWO I SPRAWIEDLIWOŚĆ ZROBI DLA POPRAWIENIA JAKOŚCI ADMINISTRACJI

W zakresie działań skierowanych do mieszkańców będziemy:

- Wspierać rozbudowę infrastruktury komunalnej na terenach wiejskich (wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, gazyfikacja).
- Porządkować funkcjonowanie instytucji podległych samorządowi województwa oraz sposób gospodarowania majątkiem, by środki publiczne efektywnie służyły rozwojowi gospodarczemu regionu.
- Rozszerzać dostępność sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej dla jak największej liczby mieszkańców regionu. Wykorzystamy w tym celu wszelkie możliwe źródła finansowania, począwszy od środków z UE.
- Podejmować działania na rzecz większego udziału w produkcji energii z odnawialnych źródeł energii, w tym takich jak geotermia i biomasa.

Aby maksymalnie wykorzystać szansę na rozwój regionu dzięki fundu-

szom unijnym, planujemy:

- Wprowadzać zarządzanie jakością i efektywnością w departamentach zajmujących się środkami UE.
- Wprowadzać odpowiedzialność urzędniczą.
- Połączyć departamenty Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Wdrażania Programu Regionalnego.

